

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

บทบาทที่คาดหวังและปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่เลี้ยงตามความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอน ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2540

EXPECTED AND ACTUAL ROLE OF NURSERIAL TEACHER'S FOLLOW THE OPINION ON TEACHING EDUCATIONAL STUDENTS, AGRICULTURAL EDUCATION DEPARTMENT, FACULTY OF INDUSTRIAL EDUCATION, KINGMONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY CHAOKHUNTHAHARN LADKRABANG, ACADEMIC YEAR 1997 .

โดย

นางสาวจรรยา ภูักัน

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2540

เลขหมู่.....

เลขทะเบียน..... 30383

วัน, เดือน, ปี..... 14 ก.ค. 2541

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อปัญหาพิเศษ

ปีการศึกษา 2540

ชื่อเรื่อง บทบาทที่คาดหวังและปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่เลี้ยงตามความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอน
ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอม-
เกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2540

EXPECTED AND ACTUAL ROLE OF NURSERY TEACHER'S FOLLOW
THE OPINION ON TEACHING EDUCATIONAL STUDENTS,
AGRICULTURAL EDUCATION DEPARTMENT, FACULTY OF INDUSTRIAL
EDUCATION, KINGMONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY
CHAOHUNTHAHARN LADKRABANG, ACADEMIC YEAR 1997.

ชื่อ - สกุล นางสาวจรรยา ภูกัน

สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร - การผลิตพืช

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ศศิธร จารุสมบัติ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของนักศึกษาฝึกสอนและศึกษาเกี่ยว
กับบทบาทที่คาดหวังและปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่เลี้ยงตามความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอน
ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ที่ออกฝึกสอนปีการศึกษา 2540 หัวข้อการ
ศึกษาเกี่ยวกับอาจารย์ที่เลี้ยงได้แบ่งเป็นการศึกษาสภาพทั่วไป ได้แก่ อายุที่เหมาะสมของอาจารย์
ที่เลี้ยงตามที่นักศึกษาฝึกสอนคาดหวัง ความคาดหวังว่าอาจารย์ที่เลี้ยงควรเป็นเพศใด
ความคาดหวังระดับการศึกษาของอาจารย์ที่เลี้ยงและความคาดหวังในประสบการณ์การเป็นครูของ
อาจารย์ที่เลี้ยง ศึกษาบทบาทที่คาดหวังและปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่เลี้ยงในด้านต่าง ๆ
ได้แก่ บทบาทด้านการให้คำแนะนำปรึกษาช่วยเหลือหรืออำนวยความสะดวกในการเตรียมการ
สอน บทบาทด้านการปรับปรุงการสอน บทบาทด้านการให้คำแนะนำด้านบุคลิกภาพ บทบาทด้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมในโรงเรียน และบทบาทด้านการอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของนักศึกษาฝึกสอนที่ได้รับระหว่างฝึกสอน ได้แก่ ปัญหาและอุปสรรคในการเดินทาง ปัญหาและอุปสรรคในการขอรับคำปรึกษา ปัญหาและอุปสรรคของนักศึกษาฝึกสอนกับการรับผิดชอบการสอน และข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่นักศึกษาฝึกสอนพบ

ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นักศึกษาฝึกสอนภาควิชาครุศาสตร์เกษตรประกอบด้วยนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-23 ปี สถานศึกษาที่นักศึกษาออกฝึกสอนมากที่สุด คือ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครมีจำนวนมาก เป็นอันดับที่ 1 จำนวนชั่วโมงการสอน 6-8 ชั่วโมง ส่วนใหญ่สอนวิชาทางการเกษตร วิชาอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายให้สอนมาก คือ วิชากิจกรรมลูกเสือ-ผู้นำเพื่อประโยชน์ และกิจกรรมชุมนุมอื่น ๆ ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของอาจารย์ที่เลี้ยง อายุ เพศ ระดับการศึกษาที่เหมาะสมของอาจารย์ที่เลี้ยงอยู่ระหว่าง 26-30 ปี ไม่ควรจำกัดเพศและไม่ควรจำกัดระดับการศึกษาด้วย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่เลี้ยงตามความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอนภาควิชาครุศาสตร์เกษตรส่วนใหญ่ได้ลงความเห็นเห็นว่าอาจารย์ที่เลี้ยงได้ปฏิบัติหน้าที่ในด้านการให้คำแนะนำ ปรึกษาช่วยเหลือหรืออำนวยความสะดวกในการเตรียมการสอน ด้านการปรับปรุงการสอน ด้านการให้คำแนะนำด้านบุคลิกภาพ ด้านการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมภายในของโรงเรียน ด้านการอำนวยความสะดวกด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง

ปัญหาและอุปสรรคที่นักศึกษาพบ ผู้วิจัยพบว่าปัญหาและอุปสรรคในการขอรับคำปรึกษามีมากที่สุด ทั้งนี้ นักศึกษาฝึกสอนได้ลงความเห็นเห็นว่าอาจารย์ที่เลี้ยงมีภาระหน้าที่ที่ต้องทำนอกเหนือจากหน้าที่การสอน ผลการวิจัยพบว่าบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่เลี้ยงในแต่ละด้านแตกต่างกันมากที่สุด ได้แก่ บทบาทด้านการให้คำแนะนำปรึกษาช่วยเหลือหรืออำนวยความสะดวกในด้านการเตรียมการสอน โดยนักศึกษาฝึกสอนกลุ่มประชากรคาดหวังไว้มาก ในขณะที่นักศึกษาลงความเห็นเห็นว่าอาจารย์ที่เลี้ยงได้ปฏิบัติในระดับน้อย ส่วนด้านที่แตกต่างกันน้อยที่สุด คือ ด้านการให้คำแนะนำปรึกษาด้านบุคลิกภาพ ซึ่งนักศึกษาฝึกสอนคาดหวังไว้มากและอาจารย์ที่เลี้ยงก็ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับภาควิชาครุศาสตร์เกษตรที่จะส่งนักศึกษาไปฝึกสอนในปีการศึกษา 2541 คือ ควรนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ในการวางแผนประสานงาน โดยร่วมมือกับสถานศึกษาต่างๆ นอกจากนี้ควรจัดสัมมนาเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่เลี้ยง เพื่ออาจารย์ที่เลี้ยงจะได้เข้าใจและปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของคนได้ถูกต้อง และทางภาควิชา

ควรจัดปฐมนิเทศอาจารย์ที่เลี้ยงของแต่ละสถานศึกษาที่ฝึกสอนหรือจัดเอกสารชี้แจงเกี่ยวกับบทบาท และหน้าที่ของอาจารย์ที่เลี้ยงตามสถานที่ที่ตอบรับการรับตัวนักศึกษาฝึกสอน

ข้อเสนอแนะสำหรับสถานศึกษาที่รับนักศึกษาฝึกสอนสถานศึกษาควรเห็นความสำคัญ และสนับสนุนอาจารย์ประจำการที่ได้รับหน้าที่เป็นอาจารย์ที่เลี้ยง และสถานศึกษาควรคัดเลือกผู้ที่จะมาเป็นอาจารย์ที่เลี้ยงให้มีลักษณะสอดคล้องกับภาควิชากำหนด ซึ่งจะช่วยให้แนะนำนักศึกษา ฝึกสอนและปฏิบัติบทบาทของอาจารย์ที่เลี้ยง ได้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับอาจารย์นิเทศก์ควรมีการประสานงานร่วมมือกับอาจารย์ที่เลี้ยง เพื่อร่วมกันแก้ปัญหาของนักศึกษาฝึกสอน และควรพบปะกับอาจารย์ที่เลี้ยงทุกครั้งที่อาจารย์ไป นิเทศก์การสอน นอกจากนี้แล้วควรเข้าใจบทบาทและหน้าที่ของอาจารย์ที่เลี้ยง พร้อมชี้แจงให้ อาจารย์ที่เลี้ยงเข้าใจบทบาทของตนเอง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยคือ ไปควรรศึกษบทบาทที่คาดหวังและปฏิบัติจริงของ อาจารย์ที่เลี้ยง ตามความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอน ภาควิชาครุศาสตร์เกษตรด้านอื่นๆที่นอก เหนือจากที่ผู้วิจัยได้ศึกษาไว้ และในการแจกเครื่องมือนี้ ผู้วิจัยขอเสนอให้แจกแบบสอบถามกับ กลุ่มประชากรกลุ่มเดิม 2 ครั้ง คือ ชุดแรกสอบถามในตอนต้นที่ 1 ตอนที่ 2 เฉพาะเรื่องบทบาทที่ คาดหวัง และตอนที่ 3 ควรแจกในขณะที่นักศึกษาเริ่มการฝึกสอนใหม่ๆ และแจกแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ในส่วนที่ปฏิบัติจริงเมื่อใกล้เสร็จสิ้นการฝึกสอนเพื่อที่จะได้ข้อมูลที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

การทำปัญหาพิเศษครั้งนี้สำเร็จลงโดยได้รับความช่วยเหลือจากอาจารย์หลายท่านด้วยกัน โดยเฉพาะอาจารย์ศศิธร จารุสมบัติ ซึ่งเป็นที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ และได้กรุณาให้คำแนะนำตลอดจนตลอดเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษา ติดตามแก้ไขปัญหาและข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการทำปัญหาพิเศษครั้งนี้ โดยให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการทำปัญหาพิเศษ ให้ถูกลงไปโดยเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้ทำปัญหาพิเศษจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาผู้ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรในการออกแบบสอบถามที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณคุณพ่อ-คุณแม่ และเพื่อน ๆ ที่ให้กำลังใจและช่วยเหลือในการทำปัญหาพิเศษครั้งนี้

นางสาวจรรยา ภูักัน

5 มีนาคม 2541

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อปัญหาพิเศษ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่	
1 บทนำ	
1.1 ความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	3
1.3 ขอบเขตของปัญหา.....	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
2 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ความหมายของการฝึกสอน.....	5
2.2 ความหมายของอาจารย์ที่เลี้ยง.....	6
2.3 บทบาทของอาจารย์ที่เลี้ยง.....	7
2.4 หน้าที่ของอาจารย์ที่เลี้ยง.....	7
2.5 คุณลักษณะและหน้าที่ของอาจารย์ที่เลี้ยง.....	8
2.6 คุณสมบัติของนักศึกษาฝึกสอน.....	9
2.7 บทบาทของนักศึกษาฝึกสอน.....	11
2.8 บทบาทของอาจารย์ที่เลี้ยงตามความคาดหวังของนักศึกษาฝึกสอน.....	13
2.9 ความคาดหวังของนิสิตฝึกสอนต่ออาจารย์ที่เลี้ยง.....	16
2.10 บุคลิกภาพของครูเพศชายที่ดี.....	17
2.11 สถานศึกษาที่ภาควิชาครุศาสตร์เกษตรส่งนักศึกษาไปฝึกสอน.....	20
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากร.....	22
3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	22
3.3 สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	24

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	
4.1 ผลการวิจัย.....	25
4.2 วิจารณ์ผล.....	40
5 สรุปและข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุป.....	43
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	45
5.2.1 ข้อเสนอแนะสำหรับภาควิชาครุศาสตร์เกษตร.....	45
5.2.2 ข้อเสนอแนะสำหรับสถานศึกษาที่รับนักศึกษาฝึกสอน.....	45
5.2.3 ข้อเสนอแนะสำหรับอาจารย์นิเทศก์.....	45
5.2.4 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป.....	46
บรรณานุกรม.....	47
ภาคผนวก.....	49

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	25
2	27
3	29
4	30
5	32
6	33
7	34
8	35
9	36
10	37
11	38
12	39
13	40

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่อยู่ในระยะของการพัฒนาประเทศ ซึ่งตามแผนพัฒนาประเทศฉบับที่ 8 ได้ให้ความสำคัญของการพัฒนาการศึกษาเป็นอันดับแรก โดยการให้การศึกษาแก่ชุมชนตลอดจนประชาชนของประเทศเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตประจำวัน ประเทศไทยได้เริ่มจัดการศึกษาแพร่หลายไปสู่ประชาชน เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องฝึกคนเพื่อออกไปเป็นครูซึ่งครูจะเป็นผู้ที่ถ่ายทอดวิชาความรู้แก่พลเมืองได้ ถ้าหากเป็นครูที่ดีมีความสามารถถ่ายทอดความรู้ก็จะได้ประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

การผลิตครูและการพัฒนาวิชาชีพครูเป็นกระบวนการพิเศษที่รัฐบาลให้ความสนใจและตระหนักเป็นอย่างยิ่งที่จะสรรหาคนที่มีความรู้ความสามารถเข้ารับการอบรมเพื่อเตรียมประกอบวิชาชีพครูให้เป็นครูที่ดี การผลิตครูเพื่อไปสอนตามโรงเรียน คือ ฝึกคนให้เป็นครูที่มีสมรรถภาพพร้อมด้วยลักษณะครูที่ดี การที่จะทำให้การผลิตครูเป็นไปตามเป้าหมายนั้น กระทรวงศึกษาธิการจึงมีนโยบายจัดการฝึกหัดครูไว้ตามแผนพัฒนาการศึกษาฉบับที่ 5 ว่าการผลิตครูต้องให้ได้มาตรฐาน คือ มีคุณภาพ การปรับปรุงคุณภาพของนักศึกษาครูให้เป็นครูที่ดีนั้นจะต้องผ่านการอบรมเป็นอย่างดี คือ นักศึกษาต้องเรียนรู้ทั้งทฤษฎีและปฏิบัติจัดการเรียนในทุกหลักสูตรตั้งแต่ระดับประกาศนียบัตรจนถึงระดับปริญญา เช่น ในหลักสูตรปริญญาตรี ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

ในหลักสูตรปริญญาตรีของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตครูอาชีวศึกษาระดับปริญญาตรีในหลักสูตร นักศึกษาต้องเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เมื่อเรียนวิชาครบตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแล้วต้องให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงจากการฝึกสอนทุกคน จึงจะถือว่าจบหลักสูตร-ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต ซึ่งในหลักสูตรจัดให้เป็นวิชาบังคับที่นักศึกษาจะต้องออกฝึกสอนในภาคเรียนใดภาคเรียนหนึ่งของการศึกษาสุดท้ายของการเรียน และถือว่าวิชาการฝึกสอนมีความสำคัญในชีวิตนักศึกษามาก เพราะเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เรียนรู้ถึงการปฏิบัติใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานการณ์จริงโดยนำความรู้ต่างๆ ที่ได้ศึกษาไปปฏิบัติรวมทั้งได้พัฒนาบุคลิกภาพ ทัศนคติ เป็นการสร้างสมรรถภาพในการเป็นครูแก่นักศึกษา

การฝึกหัดครูทางด้านอาชีพ โดยเฉพาะการฝึกหัดครูทางการเกษตรเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งเพราะประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ผู้ที่จะเป็นครูเกษตรจำเป็นต้องได้รับการเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพและวิธีการสอน โดยเฉพาะทักษะและประสบการณ์ในการสอนให้มีประสิทธิภาพดีเสียก่อน เพราะฉะนั้นการฝึกสอนจึงเป็นสิ่งสำคัญของนักศึกษาฝึกหัดครู จากที่กล่าวไปแล้วว่าการฝึกสอนเป็นกระบวนการช่วยให้นักศึกษาฝึกสอนเกิดประสบการณ์และได้เรียนรู้ถึงวิชาการต่างๆ ในการประกอบวิชาชีพครูต่อไป ซึ่งประสบการณ์ที่ได้รับจะมากขึ้นเพียงใดขึ้นอยู่กับความสามารถของนักศึกษาฝึกสอนแต่ละคนตลอดทั้งบุคลากรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย เช่น อาจารย์ที่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน เป็นต้น ซึ่งบุคลากรดังกล่าวจะต้องมีความเข้าใจในปรัชญาการฝึกสอน เข้าใจวัตถุประสงค์ และเห็นคุณค่าของการฝึกสอนตลอดจนมีเวลาให้แก่วิชาการฝึกสอนอย่างเพียงพอ

อาจารย์ที่เลี้ยงเป็นบุคคลสำคัญที่มีความใกล้ชิดกับนักศึกษาฝึกสอนมากที่สุด อาจารย์ที่เลี้ยงจะเป็นผู้ให้ข้อเสนอแนะในการสอน ให้นักศึกษาเห็นข้อดี-ข้อบกพร่องของการสอน พร้อมทั้งเสนอแนะให้ปรับปรุงสิ่งที่ยังบกพร่องและให้ความคิดริเริ่มในการสอนที่ดี ให้คำแนะนำเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียน ดังเช่น สมบัติ แสงบำรุง และประถม แสงสว่าง (2523 : 28-31) ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่เลี้ยงไว้ว่า “อาจารย์ที่เลี้ยงควรอุทิศตนเพื่ออาชีพครู สนใจช่วยเหลือนักศึกษาฝึกสอนอย่างแท้จริง มีความประพฤติดี มีศีลธรรม สอนดี และมีมนุษยสัมพันธ์ดี”

อาจารย์ที่เลี้ยงเป็นผู้ที่มีบทบาทหลายอย่าง และยังเป็นผู้ใกล้ชิดกับนักศึกษามากที่สุด ทางภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุดรธานี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จึงมอบความไว้วางใจอาจารย์ที่เลี้ยงในการดูแลนักศึกษาฝึกสอน จัดประสบการณ์ให้นักศึกษาฝึกสอน และเป็นผู้วัดและประเมินผลนักศึกษาฝึกสอนว่าควรผ่านการฝึกสอนหรือไม่ นอกจากนี้บทบาทของอาจารย์ที่เลี้ยงยังมีอีกมากมายทั้งในด้านการจัดประสบการณ์ การให้กำลังใจตลอดจนช่วยเหลือแนะนำในทางปฏิบัติในด้านอื่น ๆ ด้วย จะเห็นได้ว่าบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของอาจารย์ที่เลี้ยงมีความสำคัญที่สุดในการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอน หากอาจารย์ที่เลี้ยงทุกคนถือว่าเป็นหน้าที่สำคัญที่ช่วยให้สังคมมีครูที่ดีและเป็นการฝึกให้คนอื่นเป็นครูที่ดีพร้อมที่จะมารับใช้สังคมแล้ว อาจารย์ที่เลี้ยงควรแสดงบทบาทรับผิดชอบต่อภาระหน้าที่ในการเป็นอาจารย์ที่เลี้ยงอย่างเต็มที่และเต็มใจ โดยเฉพาะบทบาทของผู้ให้กำลังใจ ผู้จัดประสบการณ์ ผู้นิเทศการสอนทางวิชาการ และผู้วัดและประเมินผลอย่างเที่ยงธรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จึงควรมีการศึกษาว่าอาจารย์ที่เล็งมีความเข้าใจในบทบาทและแสดงบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเพียงใด ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นนักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์-อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพในภาคเรียนที่สองของปีการศึกษาสุดท้าย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่เล็ง โดยการศึกษาจากความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังและปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่เล็ง ซึ่งผลของการวิจัยครั้งนี้สามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดการวิชาฝึกสอนของภาควิชาครุศาสตร์เกษตรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของนักศึกษาฝึกสอน ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2540
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวัง และปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่เล็งตามความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอน ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2540
3. เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคของนักศึกษาฝึกสอนที่ได้รับระหว่างฝึกสอน

1.3 ขอบเขตของปัญหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังและปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่เล็งในด้านการปฏิบัติต่อนักศึกษาฝึกสอน เช่น การให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับการเตรียมการสอน การปรับปรุงการสอน บุคลิกภาพ กิจกรรมภายใน และการอำนวยความสะดวกอื่นๆ ตลอดระยะเวลาของการฝึกสอน

ประชากร คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่อง 2 ปี) ชั้นปีที่ 2 ภาควิชาครุศาสตร์-เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2540 จำนวน 66 คน มีรายละเอียดดังนี้

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540	จำนวน 11 คน
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2540	จำนวน 55 คน
	รวม 66 คน

นิยามศัพท์

บทบาทที่คาดหวัง (expected role) หมายถึง บทบาทของอาจารย์ที่เล็ง ที่นักศึกษาฝึกสอนต้องการให้ปฏิบัติต่อนักศึกษาฝึกสอน ในความดูแลตลอดระยะเวลาการฝึกสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทบาทที่ปฏิบัติจริง (actual role) บทบาทของอาจารย์ที่เลี้ยงที่มีอยู่จริง และปฏิบัติต่อนักศึกษาฝึกสอนตลอดระยะเวลาการฝึกสอน

อาจารย์ที่เลี้ยง หมายถึง อาจารย์ประจำการที่ประจำอยู่ในสถานศึกษาซึ่งรับนักศึกษาฝึกสอนไว้ในความดูแล และเป็นบุคคลที่แสดงบทบาทในการให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับการเตรียมการสอน การปรับปรุงการสอน บุคลิกภาพ กิจกรรมภายใน และการอำนวยความสะดวกอื่นๆต่อนักศึกษาฝึกสอน

ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกรับรู้ของนักศึกษาฝึกสอนที่มีต่อบทบาทที่คาดหวังและปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่เลี้ยงในการให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับการเตรียมการสอน การปรับปรุงการสอน บุคลิกภาพ กิจกรรมภายใน และการอำนวยความสะดวกอื่นๆ ต่อนักศึกษาฝึกสอน

นักศึกษาฝึกสอน หมายถึง นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ของภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่ออกฝึกสอนในปีการศึกษา 2540

สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษา วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอน ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์-อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังและปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่เลี้ยง
2. นำข้อมูลที่ได้เสนอต่อภาควิชาครุศาสตร์เกษตร เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการวิชาฝึกสอนต่อไป

บทที่ 2

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความหมายของการฝึกสอน

การฝึกสอน คือ การจัดกิจกรรมให้นิสิตนักศึกษาฝึกหัดครูได้นำวิชาความรู้ทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติที่เรียนมาแล้วจากสถาบันไปทดลองใช้ปฏิบัติในห้องเรียนและในโรงเรียน ตลอดจนได้ทำงานร่วมกับบุคคลอื่นๆ ในโรงเรียนก่อนที่จะออกไปทำหน้าที่เป็นครูอย่างแท้จริง (สถาพร ดียิ่ง, 2538 : 12)

นอกจากนี้แล้วกรมการฝึกหัดครูก็ได้ให้ความหมายการฝึกสอนในทำนองคล้ายกันนี้ว่า การฝึกสอนหรือฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตรปริญญาตรีครุศาสตร์ของวิทยาลัยครู จัดขึ้นเพื่อให้ นักศึกษาฝึกทักษะในการสอน วิชาที่ได้รับมอบหมายตลอดจนทำงานต่างๆ ในหน้าที่ครูตามโรงเรียนต่างๆ โดยนำเอาวิชาการศึกษาไปปฏิบัติหรือดัดแปลงแก้ไขให้เหมาะสม และเช่นเดียวกันนี้ในหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมปี 2530 ได้ให้ความหมายการฝึกสอนไว้ว่า การฝึกสอน หมายถึง ประสบการณ์วิชาชีพที่นักศึกษาจะต้องได้รับการฝึกฝนในการศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์ เกษตร สาขาวิชาครุศาสตร์วิศวกรรม และสาขาครุศาสตร์สถาปัตยกรรม

จะเห็นได้ว่าการการฝึกสอน คือ การเรียนรู้ประสบการณ์ด้านการปฏิบัติการส่งเสริมประสบการณ์ด้านทฤษฎีและหลักการ “การเป็นครู” ที่ได้เรียนมาจากสถาบันการฝึกหัดครูทั้งนี้ ประสบการณ์ที่มหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัยจัดขึ้นให้นักศึกษาได้มีโอกาสเข้าไปสัมผัสกับนักเรียนในโรงเรียน อาจารย์ตลอดจนบุคลากรในโรงเรียน เพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดจนรู้จักแก้ปัญหาด้วยตนเองในอันที่จะเกิดทัศนคติต่ออาชีพครูต่อไปในอนาคต โดยจะผสมผสานให้กลายเป็นความรู้ ความสามารถ และพร้อมที่จะนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพในชีวิต การเป็นครูต่อไป ประสบการณ์ที่สำคัญอย่างยิ่งในชีวิตของการเรียนวิชาชีพครู นักศึกษาฝึกสอน ควรเข้าใจความหมายของการฝึกสอนที่แท้จริง ตลอดจนความรับผิดชอบที่มีต่อโรงเรียนและการสอน ความเข้าใจเรื่องเหล่านี้จะช่วยให้เกิดความสนใจในการปฏิบัติงานและความมั่นใจในตนเอง ช่วยให้การฝึกสอนดำเนินไปได้ด้วยดี มีความคิดริเริ่ม มีความรู้และประสบการณ์จากการฝึกสอนและเป็นประโยชน์ต่อการเป็นครูในอนาคต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 ความหมายของอาจารย์ที่เลี้ยง

อาจารย์ที่เลี้ยง หมายถึง อาจารย์ที่อยู่ในสถาบันที่นักศึกษาไปฝึกสอนและเป็นผู้สอนวิชาที่นักศึกษาฝึกสอนทำการฝึกสอนเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในด้านการสอนสามารถให้คำแนะนำแก่นักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียน และให้คำแนะนำเพื่อให้ นักศึกษาปฏิบัติตนได้ถูกต้องในโรงเรียน นอกจากนั้นอาจารย์ที่เลี้ยงยังเป็นผู้ประเมินการสอนของนักศึกษาด้วย (สมัยนาการฝึกสอน , 2528 : 33-35)

สถาพร ศิษย์ (2538 : 2) ได้กล่าวถึงความหมายของอาจารย์ที่เลี้ยงไว้ว่า “อาจารย์ที่เลี้ยงนับว่าเป็นบุคคลสำคัญและมีบทบาทมากที่สุดผู้หนึ่งในการดำเนินการฝึกสอนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เพราะอาจารย์ที่เลี้ยงเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับนักศึกษาฝึกสอนมากที่สุดจึงมีอิทธิพลต่อการฝึกสอน ฝึกหัด ตลอดจนการแนะนำความรู้ความสามารถทางการเกษตร วิธีการสอน แนวการสอน บุคลิกภาพ และแบบอย่างการทำงานต่อนิสิตหรือนักศึกษาฝึกสอน”

ชนะ วันหนูน (2521 : 7) ได้กล่าวไว้ว่า “ อาจารย์ที่เลี้ยงหรือครูที่เลี้ยง หมายถึง อาจารย์หรือครูในโรงเรียนที่นิสิตออกไปทำการฝึกสอน ซึ่งเป็นครูหรืออาจารย์ประจำชั้นหรือประจำวิชาโดยที่อาจารย์หรือครูที่เลี้ยงจะทำหน้าที่และช่วยเหลือนักศึกษาฝึกสอน”

จากความหมายของอาจารย์ที่เลี้ยงที่มีผู้กล่าวมาแล้วนั้นสรุปได้ว่า อาจารย์ที่เลี้ยง คือ อาจารย์หรือครูในโรงเรียนที่นักศึกษายกออกไปทำการฝึกสอน ซึ่งเป็นครูหรืออาจารย์ประจำชั้นหรือประจำวิชาที่นักศึกษารับงานมาปฏิบัติ โดยที่อาจารย์หรือครูที่เลี้ยงจะทำหน้าที่และช่วยเหลือนักศึกษาฝึกสอนซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินการฝึกสอนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เพราะอาจารย์ที่เลี้ยงเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับนักศึกษาสอนมากที่สุด จึงมีอิทธิพลต่อการฝึกสอนตลอดจนการแนะนำให้ความรู้ ความสามารถเฉพาะทาง วิธีการสอน แนวการสอน บุคลิกภาพ และแบบอย่างการทำงานต่อนักศึกษาฝึกสอนอย่างมาก ดังนั้นอาจารย์ที่เลี้ยงเป็นบุคลากรที่สำคัญและมีบทบาทมากที่สุดผู้หนึ่งในการที่จะทำให้การฝึกสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ เพราะเป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับนักศึกษาฝึกสอนมากที่สุดในระหว่างการฝึกสอน ดังนั้นจึงมีอิทธิพลต่อการฝึกหัดฝึกฝนความสามารถทางด้านการสอน และด้านพฤติกรรมของนักศึกษาฝึกสอนตลอดระยะเวลาที่อยู่ในการฝึกสอน

2.3 บทบาทของอาจารย์ที่เลี้ยง

จากสัมมนาการฝึกสอน (2522 : 70-73) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้กล่าวถึงบทบาทของอาจารย์ที่เลี้ยง 2 ประการด้วยกันคือ

1. สอนนักเรียน
2. สอนนักศึกษาฝึกสอน

การสอนนักเรียนของอาจารย์ที่เลี้ยงนั้นถือว่าเป็นหน้าที่หลักประการแรกที่ต้องรับผิดชอบ ส่วนการสอนนักศึกษาฝึกสอนนั้น เป็นการช่วยเหลือคอยให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ช่วยแก้ปัญหาบางประการที่นักศึกษาฝึกสอนไม่สามารถแก้ไข นอกจากนี้ยังต้องช่วยจัดสภาพการณ์ต่างๆ เพื่อช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกสอนมีประสบการณ์เพิ่มมากขึ้น ด้วยเหตุนี้จะเห็นได้ว่าอาจารย์ที่เลี้ยงเป็นบุคคลที่หนึ่งมีบทบาทสำคัญ ซึ่งจะช่วยให้นักศึกษาฝึกสอน ได้รับความสำเร็จในการฝึกสอนมากยิ่งขึ้น และเพื่อเป็นการสนับสนุนเหตุผลดังกล่าว อาจารย์ที่เลี้ยงควรจะมีบทบาทความรับผิดชอบดังต่อไปนี้ คือ

1. ชี้แจงให้นักศึกษาฝึกสอนได้ทราบและเข้าใจถึงปัญหา นโยบาย บุคลากรตลอดจนเครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ ของโรงเรียน
2. แนะนำนักศึกษาฝึกสอนถึงสภาพความเป็นอยู่ของชุมชนนั้นๆ ตลอดจนถึงพัฒนาการในลักษณะต่างๆ ของนักเรียนในชั้นเรียน
3. จัดเตรียมแผนงานการสอนร่วมกับนักศึกษาฝึกสอน เปิดโอกาสให้นักศึกษาฝึกสอนได้ทำงานอย่างเต็มความสามารถ
4. ช่วยเหลือนักศึกษาฝึกสอนในการศึกษานักเรียนที่มีปัญหาเป็นรายบุคคล
5. ช่วยเหลือนักศึกษาฝึกสอนในการพัฒนาความสามารถในการใช้เทคนิคการสอน
6. ส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกสอนมีความคุ้นเคยกับวัสดุทัศนูปกรณ์
7. ให้คำแนะนำแก่นักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับการทำแผนการสอน บันทึกการสอน และวิธีประเมินผลการสอน
8. แนะนำนักศึกษาฝึกสอนในเรื่องต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาฝึกสอนเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ดี และมีความรู้ความ

2.4 หน้าที่ของอาจารย์ที่เลี้ยง

สัมมนาการฝึกสอนมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2528 : 19-20) กล่าวถึงหน้าที่อาจารย์ที่เลี้ยงดังนี้

1. แนะนำนิสิตฝึกสอนให้รู้จักปฏิบัติหน้าที่ต่อโรงเรียนและค่อนักเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ให้นิสิตฝึกสอนที่ส่วนร่วมในการงานทั่วไปของโรงเรียน
3. แนะนำนิสิตฝึกสอนให้ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับต่างๆ ของโรงเรียน
4. แนะนำนิสิตฝึกสอนให้เข้าใจถึงความรับผิดชอบในหน้าที่ของโรงเรียน
5. แนะนำนิสิตฝึกสอนเกี่ยวกับการปกครองนักเรียน
6. แนะนำนิสิตฝึกสอนให้เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
7. อาจารย์ที่เลี้ยงวางโครงการสอนร่วมกับนิสิต
8. ส่งเสริมให้นิสิตฝึกสอนทำงานด้วยตนเอง
9. ส่งเสริมให้นิสิตฝึกสอนเป็นผู้มีความคิดริเริ่ม
10. รับผิดชอบนิสิตฝึกสอนทั้งด้านความประพฤติและกิจการงาน
11. รับผิดชอบนิสิตฝึกสอนปฏิบัติตามโครงการสอนที่วางไว้
12. แนะนำนิสิตฝึกสอนทำสมุดบันทึกประจำวัน
13. ให้นิสิตฝึกสอนทำการฝึกสอนอย่างละเอียดถี่ถ้วน
14. ตรวจสอบบันทึกการสอนของนิสิตฝึกสอนอย่างละเอียดถี่ถ้วน
15. ส่งเสริมให้นิสิตฝึกสอนร่วมวางโครงการกิจกรรมเสริมหลักสูตร
16. ศึกษาประวัตินิสิตเพื่อรู้จักนักศึกษาฝึกสอนดีขึ้น
17. เป็นกันเองกับนิสิตฝึกสอน
18. ติดตามดูแลนิสิตฝึกสอนให้ทำตามคำแนะนำ
19. บันทึกความเห็นของตนเองเกี่ยวกับนิสิตฝึกสอน
20. ร่วมกับนิสิตฝึกสอนสรุปผลของการทำงานทุกครั้ง
21. ส่งเสริมให้นิสิตฝึกสอนมีความรู้สึกรับผิดชอบตนหนึ่งของโรงเรียน
22. ประเมินการทำงานของนิสิตฝึกสอน
23. วัตถุประสงค์งานของนิสิตฝึกสอนด้วยความเที่ยงธรรม
24. ชี้แจงให้นิสิตฝึกสอนทราบว่าคุณภาพของการสอนอยู่ที่การเตรียมตัวที่ดี
25. ส่งเสริมให้นิสิตฝึกสอนรู้จักการยอมรับคำวิจารณ์
26. ส่งเสริมให้นิสิตฝึกสอนมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู

2.5 คุณลักษณะและหน้าที่ของอาจารย์ที่เลี้ยง

อาจารย์ที่เลี้ยงมีความสำคัญต่อโครงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หรือ โครงการฝึกสอนอย่างยิ่ง เพราะเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับนักศึกษาฝึกสอนมากกว่าบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง และคอยช่วยเหลือแนะนำนักศึกษาฝึกสอนตลอดเวลาที่ได้ฝึกสอน ถ้าอาจารย์ที่เลี้ยงเป็นแบบอย่างที่ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นักศึกษาที่จะจบออกไปเป็นครูที่ดี สมบัติ แสงบำรุง และ ประถม แสงสว่าง (2523 : 28-31) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะและหน้าที่ของ อาจารย์ที่เลี้ยง ควรเป็นดังนี้ คือ

1. อุทิศตนเพื่ออาชีพครู
2. สนใจที่จะช่วยเหลือนักศึกษาฝึกสอนอย่างแท้จริง
3. เป็นแบบฉบับในด้านความประพฤติ มีศีลธรรม จรรยาบรรณความเป็นครู
4. มีไมตรีจิตและยินดีทำงานร่วมกับผู้อื่น
5. ยินดีช่วยเหลือนักศึกษาฝึกสอนในภาระเกี่ยวกับการสอน
6. มีคุณสมบัติของความเป็นครู และสอนดี
7. มีมนุษยสัมพันธ์ดี

กรมการศึกษาค้นคว้า (2525 : 68) ได้รวบรวมบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่เลี้ยง ดังนี้

1. แนะนำนักศึกษาฝึกสอนแก่นักเรียนในชั้น
2. แนะนำให้นักศึกษาฝึกสอนให้เข้าใจสภาพการเรียน ปัญหาของนักเรียน
3. เปิดโอกาสให้นักศึกษาฝึกสอน ได้สังเกตการสอนของอาจารย์ที่เลี้ยงก่อนลงมือสอน
4. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการทำแผนการสอน โครงการสอน และบันทึกการสอน
5. สาระการสอน แนะนำ และทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชั้นเรียนให้ดูเป็นแบบอย่าง
6. สังเกตการสอน และการทำงานของนักศึกษาฝึกสอนอยู่เสมอ ไม่ปล่อยให้สอนโดยลำพัง ช่วยแก้ไขข้อบกพร่องตามหลักการ เพื่อให้การสอนเป็นไปด้วดี
7. ช่วยเหลือแนะนำนักศึกษาฝึกสอนในด้านจัดการเลือกใช้สื่อการสอน ตลอดจนแหล่งวิทยากรต่าง ๆ
8. ตรวจสอบบันทึกการสอนพร้อมทั้งเขียนข้อเสนอแนะล่วงหน้าก่อนนักศึกษาฝึกสอนจะลงมือสอน
9. ปรีกษาหรือวางแผนร่วมกับอาจารย์นิเทศก์ เพื่อพัฒนาและแก้ปัญหาต่าง ๆ ของนักศึกษาฝึกสอน
10. วัดและประเมินผลนักศึกษาฝึกสอน
11. กระตุ้นแนะนำให้นักศึกษาฝึกสอนนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้

2.6 คุณสมบัติของนักศึกษาฝึกสอน

นักศึกษาฝึกสอนวิชาเกษตรขณะที่อยู่ระหว่างการฝึกสอนหรือเรียกว่าฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูนั้น จะต้องปฏิบัติงานตามหลักสูตรของการเป็นครูเกษตรที่ดีให้ได้มากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพราะยังไม่ได้ประกอบอาชีพครูอย่างแท้จริง เป็นเพียงการฝึกประสบการณ์ของอาชีพครูเท่านั้น ความระเบียบของการฝึกสอน ก่อนฝึกสอนนักศึกษาจะต้องรู้หน้าที่และคุณสมบัติของครูเกษตรที่ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2520 : 15) ได้เสนอแนะการปฏิบัติตนของนักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบ ไว้ดังนี้

1. รายงานตัวต่ออาจารย์ใหญ่ของโรงเรียนฝึกสอน ในวันแรกที่ถึง
2. ศึกษานโยบายและระเบียบวินัยต่าง ๆ ของโรงเรียน
3. ศึกษางานในหน้าที่ครูอาจารย์ที่เลี้ยงและเจ้าหน้าที่อื่นๆ ของโรงเรียน
4. สังเกตการสอนของอาจารย์ที่เลี้ยง
5. ศึกษาหาความรู้จากอาจารย์ที่เลี้ยง เกี่ยวกับโครงการสอนกฎระเบียบของชั้นเรียน ตลอดจนรายละเอียดบางอย่างที่เกี่ยวกับเด็กนักเรียนในชั้นเรียน
6. ศึกษาหาความรู้จากแหล่งความรู้ และแหล่งอุปกรณ์ที่จะนำมาช่วยในการปรับปรุงการสอนของตนให้ดียิ่งขึ้น
7. ช่วยเหลืองานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน
8. ปฏิบัติงานในหน้าที่ของตน โดยสม่ำเสมอ
9. เป็นคนตรงต่อเวลาในการเข้าหรือออกจากห้องสอน
10. ใช้ผลการสอบของนักเรียน เป็นเครื่องมือในการพิจารณาปรับปรุงการสอนของตน
11. ลงเวลาในการปฏิบัติการสอนทั้งเวลาไป และกลับ
12. ต้องเตรียมการสอนล่วงหน้าเสมอ
13. เมื่อจำเป็นต้องขาดการสอนจะต้องแจ้งให้อาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ใหญ่และอาจารย์ที่เลี้ยงทราบด้วยการเขียนใบลาหัวหน้าสาย
14. สร้างสัมพันธ์อันดีต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง
15. รักษาชื่อเสียงของตนเอง สถาบันฝึกหัดครูและโรงเรียนฝึกสอน
16. ทำงานให้เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน

อบรม สันนิบาต (2524 : 337) ได้กล่าวถึงจรรยาบรรณของนักศึกษาฝึกสอนต่อครูที่เลี้ยงซึ่งสรุปเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1. ต้องเข้าใจว่าครูที่เลี้ยงมีหน้าที่รับผิดชอบต่อนักศึกษาฝึกสอน โดยตรง ในการฝึกสอนที่จะต้องให้คำแนะนำ คำปรึกษาหารือต่าง ๆ แก่นักศึกษา
2. พึ่งเคารพในสิทธิและหน้าที่ของครู - อาจารย์ที่เลี้ยง
3. เป็นผู้ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ดี
5. เป็นผู้ที่มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้
6. เป็นผู้ที่มีศิลปะในการพูด
7. เป็นผู้ที่มีปฏิภาณไหวในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า
8. เป็นผู้สามารถใช้อุปกรณ์การสอน หรือการฝึกอบรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ชนะ วันหนูน (2521 : 54) กล่าวถึงเนื้อเรื่องหรือเรื่องนักศึกษาฝึกสอนจะสอนไว้ว่า ผู้สอนต้องศึกษาทำความเข้าใจเนื้อหาให้ชัดเจนก่อน และพิจารณาความเหมาะสมของผู้เรียนในด้านพื้นฐานเนื้อหาวิชาการ โดยสรุปหรือประยุกต์มาจากหนังสือเอกสารหลายๆ เล่ม และผู้สอนควรที่จะทบทวนหรือศึกษาเพิ่มเติมเป็นพิเศษในเรื่องที่เกี่ยวกับเนื้อหาบางตอน โดยเฉพาะเพื่อเป็นแนวทางการอธิบายเพิ่มเติม

ปิฎฐะ บุญนาค (2514 : 303) กล่าวถึงการฝึกความสามารถด้านการสอนไว้ว่า “ควรให้ครูฝึกสอนได้ใช้วิธีสอนหลายๆ วิธี และวิธีที่ขาดไม่ได้คือสอนโดยการศึกษาจากสถานที่ซึ่งเป็นวิธีที่จะบอกถึงความชำนาญในการสอนของผู้สอนและเป็นวิธีที่ได้ผลสูงในการสอนวิชาเกษตรกรรม” จัดเป็นข้อดังนี้

1. ความรู้ด้านวิชาชีพเกษตรและด้านวิชาชีพครู
2. ประสบการณ์และทักษะในการสอน
3. หน้าที่และงานของครู ซึ่งแบ่งเป็นด้านวิชาการ ด้านปกครอง ด้านธุรกิจ
4. บุคลิกภาพที่เหมาะสมการเป็นครู

2.7 บทบาทของนักศึกษาฝึกสอน

สัมมนาการฝึกสอน นิสิตฝึกสอนประจำปี (2522 : 68-73) ได้กล่าวไว้ว่าในขณะที่นักศึกษาทำการฝึกสอนนั้น นักศึกษาจะได้รับประสบการณ์ต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. การสังเกต การสังเกตปรากฏการณ์ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคน การใช้เทคนิคและวิธีการสอน การใช้หลักจิตวิทยาที่จะช่วยให้การคุมชั้นเรียนของครูที่เล็งมีประสิทธิภาพ การเลือกใช้สื่อการสอนต่างๆ ที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ สิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาฝึกสอนทั้งสิ้น ดังนั้น นักศึกษาฝึกสอนจะต้องหัดเป็นคนช่างสังเกตช่างซักถาม และจะต้องทำความเข้าใจเป็นกันเองกับครูที่เล็งและครูคนอื่น ๆ ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ให้ความช่วยเหลือนักเรียนเป็นพิเศษ ในช่วงระยะเวลาที่นักศึกษากำลังฝึกสอน อยู่那儿มักจะมีนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ ซึ่งอาจจะเนื่องมาจากการเรียนไม่ทันเพื่อนหรือมีปัญหาอื่น ๆ ในกรณีอย่างนี้ครูที่เลี้ยงอาจจะต้องความช่วยเหลือจากนักศึกษา ให้ดูแลเอาใจใส่ให้นักเรียนคนนั้นเป็นพิเศษ ดังนั้นนักศึกษาฝึกสอนจึงจำเป็นต้องเลือกเทคนิคและวิธีการสอน เลือกอุปกรณ์การสอนที่เหมาะสมกับบทเรียน นอกจากนี้จะต้องมีวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนด้วย

3. การสอน ในการสอนนักเรียนนั้น เป็นโอกาสที่นักศึกษาฝึกสอนจะได้รวบรวมความรู้ ทักษะเทคนิค ตลอดจนหลักและวิธีการสอนที่ได้ศึกษามาแล้วทั้งหมด มาเลือกใช้ให้ ถูกต้องและเหมาะสมกับสภาพการณ์ต่างๆ โดยมีครูที่เลี้ยงคอยดูแลให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด นักศึกษาฝึกสอนควรมีโอกาสทดลองใช้วิธีการสอนในแบบต่างๆ รู้จักการเปรียบเทียบว่า วิธีใดจะเหมาะกับนักเรียนในโรงเรียนหรือระดับชั้นที่ตนเองฝึกสอนอยู่ และควรจะได้เก็บรวบรวมประสบการณ์ต่างๆ ที่มีอยู่ให้มากที่สุด

4. การประเมินผลของอาจารย์ที่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ต่อนักศึกษาฝึกสอนจะเป็นตัว บ่งชี้ให้เห็นถึงระดับความสามารถในการสอนของนักศึกษาฝึกสอน ทำให้ทราบถึงจุดแข็งและจุด อ่อนว่ายังอยู่เรื่องใดบ้าง และควรจะหาทางแก้ไขอย่างไร คำแนะนำต่าง ๆ ต่อไปนี้จะเป็นการ ช่วยให้นักศึกษาฝึกสอนได้รับประสบการณ์ในการฝึกวิชาชีพครูมากยิ่งขึ้น โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. จะต้องมีกระตือรือร้นและตั้งใจแน่วแน่ที่จะยึดอาชีพครู
2. จะต้องมีเจตคติที่ดีในช่วงระยะของการฝึกสอน
3. เตรียมการสอนและแผนการทำงานอย่างละเอียดรอบคอบ
4. สร้างมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
5. เก็บรวบรวมบันทึกและรายงานความก้าวหน้าของการสอนของตนเอง
6. ทำความเข้าใจกับนโยบายการบริหารงานของสถานศึกษาที่ฝึกสอนอยู่
7. เอาใจใส่สังเกตการสอนของครูคนอื่น ๆ ในสาขาอื่น
8. เข้าร่วมพบปะสนทนา และปรึกษาหารือเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักศึกษา

ฝึกสอนคนอื่น ๆ ทุกครั้งที่มีการประชุม

9. มีความเคร่งครัดในการแต่งกายในชุดที่เหมาะสมกับการเรียนการสอน
10. รับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและหน้าที่อื่น ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.8 บทบาทของอาจารย์ที่เลี้ยงในความคาดหวังของนักศึกษาฝึกสอน

คู่มือฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (2532 : 34-38) ได้กล่าวถึงบทบาทของอาจารย์ที่เลี้ยงในความคาดหวังของนักศึกษาฝึกสอนดังนี้

1. สิ่งที่นักศึกษาฝึกสอนต้องการให้อาจารย์ที่เลี้ยงแนะนำ

1.1. อาจารย์ที่เลี้ยงควรบอกนโยบายของโรงเรียนและข้อปฏิบัติต่าง ๆ ในโรงเรียน เพื่อให้นักศึกษาฝึกสอนได้ปฏิบัติตามได้ถูกต้อง

1.2. อาจารย์ที่เลี้ยงควรแนะนำหลักการปฏิบัติราชการบางอย่างแก่นักศึกษาฝึกสอน เช่น การขอลา การขอเบิก-จ่ายพัสดุ เพื่อให้นักศึกษาฝึกสอนจะได้ปฏิบัติถูกต้อง

1.3. อาจารย์ที่เลี้ยงควรแนะนำเกี่ยวกับบุคลากรในโรงเรียน สภาพของสังคมในโรงเรียน ให้นักศึกษาฝึกสอนทราบเพื่อเป็นแนวทางในการปรับตัว และการวางตัวของนักศึกษา

1.4. อาจารย์ที่เลี้ยงควรแนะนำการวางตัวของนักศึกษาฝึกสอนต่อบุคลากรในโรงเรียนที่นักศึกษาฝึกสอนได้ฝึกสอนอยู่

1.5. อาจารย์ที่เลี้ยงควรแนะนำหลักสูตร และแผนการสอนวิชาที่นักศึกษาจะทำ การสอนของโรงเรียนก่อนเริ่มทำการสอน

1.6. อาจารย์ที่เลี้ยงควรแนะนำ และให้นักศึกษาฝึกสอนได้มีโอกาสสังเกตสภาพทั่วไปของนักเรียนในแต่ละห้องเรียนที่นักศึกษาฝึกสอนจะทำการสอน

1.7. อาจารย์ที่เลี้ยงควรบอกหรือแนะนำหรือให้นักศึกษาได้มีโอกาสศึกษาประวัติหรือปัญหาของนักเรียนบางคนเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา และเข้าใจเด็กยิ่งขึ้น

1.8. อาจารย์ที่เลี้ยงควรแนะนำหลังการสังเกตการสอนของนักศึกษาฝึกสอนเพื่อเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาได้ในชั่วโมงต่อไป

1.9. อาจารย์ที่เลี้ยง ควรให้ความเป็นกันเองแก่นักศึกษาฝึกสอนให้มากที่สุด

1.10. อาจารย์ที่เลี้ยง ควรแนะนำเกร็ดความรู้ในเนื้อหาวิชาและวิธีการสอน

1.11. อาจารย์ที่เลี้ยง ควรแนะนำผู้ฝึกสอนกับนักเรียนก่อนเข้าทำการสอน

1.12. อาจารย์ที่เลี้ยง ควรแนะนำวิธีการสอนแก่นักศึกษาฝึกสอนบ้าง

2. อาจารย์ที่เลี้ยงกับการช่วยเหลือการสอนของนักศึกษาฝึกสอน

2.1. อาจารย์ที่เลี้ยงควรให้นักศึกษาฝึกสอนได้สังเกตการสอนและเทคนิคการสอนของอาจารย์ที่เลี้ยงก่อน เพื่อเป็นการเตรียมตัวให้นิสิตพร้อมและเกิดความมั่นใจ

2.2. อาจารย์ที่เลี้ยงควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาฝึกสอนได้แสดงความสามารถในการสอนอย่างเต็มที่ และควรให้ข้อเสนอแนะหลังทำการสอนแล้ว

2.3. อาจารย์ที่เล็งควรเปิดโอกาสนักศึกษาฝึกสอนได้แสดงความสามารถในการสอนโดยใช้วิธีการสอนใหม่ๆ และรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอน

2.4. อาจารย์ที่เล็งควรกำหนดเนื้อหาวิชาที่นักศึกษาฝึกสอนจะต้องสอนให้ทราบล่วงหน้า และหากมีการเปลี่ยนแปลง ควรแจ้งให้นักศึกษาฝึกสอนทราบล่วงหน้า

2.5. อาจารย์ที่เล็งควรดูการสอนของนักศึกษาฝึกสอนทุกครั้งที่นักศึกษาฝึกสอนทำการสอนเพื่อจะได้คอยช่วยแนะนำและเป็นที่ปรึกษาแก่นักศึกษาฝึกสอนโดยตลอด

2.6. อาจารย์ที่เล็งควรให้คำแนะนำเกี่ยวกับบันทึกการสอน

2.7. อาจารย์ที่เล็งควรให้คำแนะนำเกี่ยวกับการซึ่มอุปกรณ์การสอนแก่นักศึกษาฝึกสอนหรือให้ข้อมูลแหล่งที่นักศึกษายะไปขอใช้วัสดุอุปกรณ์การสอนในโรงเรียนได้

3. อาจารย์ที่เล็งกับการมอบหมายงานให้นักศึกษาฝึกสอน

3.1. อาจารย์ที่เล็งควรให้คำแนะนำเกี่ยวกับการทำบันทึกการสอนบ้าง

3.2. อาจารย์ที่เล็งควรตรวจและแก้ไขบันทึกการสอนทุกครั้งก่อนที่นักศึกษาฝึกสอนจะนำไปใช้สอน

3.3. อาจารย์ที่เล็งควรอนุโลมให้นักศึกษาฝึกสอนได้สอน ในกรณีที่นักศึกษาฝึกสอนไม่ได้นำบันทึกการสอนมาด้วย แต่ได้เสนอบันทึกการสอนให้อาจารย์ที่เล็งตรวจก่อนแล้ว

4. อาจารย์ที่เล็งกับการมอบหมายให้นักศึกษาฝึกสอนปฏิบัติ

4.1. อาจารย์ที่เล็งควรสอบถามประสิทธิภาพในการทำงานของนักศึกษาฝึกสอนก่อนมอบหมายงานใดๆ เพื่อให้นักศึกษาฝึกสอนจะได้ใช้ความสามารถที่มีอยู่อย่างเต็มที่

4.2. อาจารย์ที่เล็งควรให้คำปรึกษาแนะนำงานที่มอบหมายให้ พร้อมทั้งมีการติดตามผลงานนั้น ๆ ด้วย

4.3. อาจารย์ที่เล็งควรให้ความสำคัญของการเรียนของนักเรียนและการสอนของนักศึกษาฝึกสอนก่อนที่จะมอบหมายงานอื่น เพราะงานที่มอบหมายให้อาจจะมีผลกระทบต่อการเรียนการสอนของนักเรียนและนักศึกษาฝึกสอน

4.4. อาจารย์ที่เล็งควรมอบหมายงานสอนให้ตรงกับความสามารถ และสาขาวิชาที่นักศึกษาฝึกสอนเรียนมา

4.5. อาจารย์ที่เล็งควรให้นักศึกษาฝึกสอนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมภายใน

4.6. อาจารย์ที่เล็งไม่ควรมอบงานที่ตนรับผิดชอบให้นักศึกษาฝึกสอนทำตลอดระยะเวลาการฝึกสอน

5. ประสิทธิภาพของอาจารย์ที่เล็ง

5.1. อาจารย์ที่เล็งควรเป็นครูในโรงเรียนนานพอสมควร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 5.2. อาจารย์ที่เลี้ยงควรมีประสบการณ์ตรงกับสาขาที่นักศึกษาฝึกสอนอยู่
- 5.3. อาจารย์ที่เลี้ยงควรมีผลการประเมินผลของภาควิชาในการประเมินผล
- 5.4. อาจารย์ที่เลี้ยงควรมีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่นิสิตทำการฝึกสอนเพื่อจะได้อ

ให้คำแนะนำได้

6. มนุษย์สัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ที่เลี้ยงกับอาจารย์นิเทศก์

- 6.1. อาจารย์นิเทศก์ควรมีโอกาสได้พบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนของนักศึกษาฝึกสอนกับอาจารย์ที่เลี้ยง
 - 6.2. อาจารย์ที่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ควรช่วยกันแก้ปัญหาต่าง ๆ ร่วมกันเกี่ยวกับการสอนของนักศึกษาฝึกสอน
 - 6.3. อาจารย์ที่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ก็ควรตกลงเกี่ยวกับรูปแบบการทำบันทึกการสอน วิธีการบันทึกตลอดจนการประเมินผล เพื่อจะได้ทำการนิเทศก์ในแนวเดียวกันได้
 - 6.4. อาจารย์ที่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ ควรให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักศึกษาฝึกสอนที่เป็นจริงต่อกัน เพื่อช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ร่วมกันอย่างจริงจัง
 - 6.5. อาจารย์ที่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ก็ควรมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน และทั้งกับนักศึกษาด้วย
 - 6.6. อาจารย์ที่เลี้ยงถ้าเคยอยู่ร่วมสถาบันเดียวกันกับอาจารย์นิเทศก์ก็จะทำให้ความสัมพันธ์ดีขึ้น
- #### 7. อาจารย์ที่เลี้ยงกับการปฏิบัติตนต่อนักศึกษาฝึกสอน
- 7.1. อาจารย์ที่เลี้ยงควรให้คำแนะนำแก่นักศึกษาโดยไม่ว่าสิ่งเรื่องวุฒิของตน
 - 7.2. อาจารย์ที่เลี้ยงควรแก้ปัญหาให้นักศึกษาฝึกสอนตลอดระยะเวลาการสอน
 - 7.3. อาจารย์ที่เลี้ยงควรให้ความเป็นกันเองกับนักศึกษาฝึกสอน เพื่อให้นักศึกษาจะได้กล้าขอรับคำปรึกษา
 - 7.4. อาจารย์ที่เลี้ยงควรให้กำลังใจแก่นักศึกษาฝึกสอนบ้าง อาจจะโดยการให้คำพูดที่ให้กำลังใจ
 - 7.5. อาจารย์ที่เลี้ยง ควรตักเตือนนักศึกษาฝึกสอนเมื่อทำไม่ถูกต้อง
 - 7.6. อาจารย์ที่เลี้ยงควรวางตัวในฐานะอาจารย์ที่ให้คำแนะนำทางวิชาการ
 - 7.7. อาจารย์ที่เลี้ยงไม่ควรนำปัญหาข้อขัดแย้งในหน่วยงานเล่าให้นักศึกษาฟัง
 - 7.8. อาจารย์ที่เลี้ยงควรทราบบทบาทความรับผิดชอบต่อหน้าที่การฝึกสอน
 - 7.9. อาจารย์ที่เลี้ยงควรให้ความช่วยเหลือทั้งด้านส่วนตัวและการสอน
 - 7.10. อาจารย์ที่เลี้ยงไม่ควรเกรงใจนักศึกษามากจนไม่ตักเตือนหรือให้คำแนะนำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.9 ความคาดหวังของนักศึกษาฝึกสอนต่ออาจารย์ที่เลี้ยง

ในเอกสารสัมมนาการฝึกสอน นิสิตฝึกสอนรุ่นที่ 12/1 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2527 : 33-35) ได้กล่าวถึงความคาดหวังของนิสิตต่ออาจารย์ที่เลี้ยง แบ่งออกเป็น 3 ระยะคือ

1. ก่อนทำการสอน

- จำนวนอาจารย์ที่เลี้ยงควรมีจำนวนที่เพียงพอ เพื่อสะดวกในการให้คำปรึกษา
- อาจารย์ที่เลี้ยงควรสอนสาขาเดียวกัน เพื่อสะดวกในการให้คำปรึกษา
- อาจารย์ที่เลี้ยงควรชี้แจงให้นิสิตฝึกสอนทราบถึง การจัดการเรียนการสอน โครงการสอนระยะยาว การประเมินผลการเรียนของนักเรียน ตลอดจนการอบรมในห้องเรียน การทำสมุดระเบียบสนทนาเพื่อที่จะให้นิสิตฝึกสอนได้สอนตรงตามจุดประสงค์ของการเรียนการสอนของโรงเรียน

- อาจารย์ที่เลี้ยงควรจัดให้นิสิตฝึกสอนมีชั่วโมงการสอนไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ภาควิชา กำหนดไว้

2. ระยะทำการสอน

- ในชั่วโมงแรกของการสอนของนิสิตฝึกสอน อาจารย์ที่เลี้ยงควรแนะนำนิสิตฝึกสอนมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น

- อาจารย์ที่เลี้ยงควรชี้แนะเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ให้นิสิตฝึกสอนทราบ
- อาจารย์ที่เลี้ยงควรตรวจบันทึกการสอนของนิสิตฝึกสอนก่อนทำการสอนทุกครั้ง เพื่อที่จะได้ชี้แนะแก้ไขข้อบกพร่องใ้การบันทึกการสอน

- อาจารย์ที่เลี้ยงควรวางตัวให้เหมาะสมและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิตฝึกสอน
- อาจารย์ที่เลี้ยงไม่ควรฝากชั่วโมงการสอนให้แก่ นิสิตมากเกินไป
- อาจารย์ที่เลี้ยง ไม่ควรก่อให้เกิดปัญหาในเรื่องฐึ่สาวกับนิสิตฝึกสอน
- อาจารย์ที่เลี้ยง ไม่ควรที่จะนำชั่วโมงการสอนของนิสิตฝึกสอนไปประกอบกิจกรรมอย่างอื่น

3. หลังการสอน

- อาจารย์ที่เลี้ยงควรส่งใบประเมินผลการสอนของนิสิตฝึกสอนให้ตรงตามระยะเวลาที่ทางคณะกรรมการฝึกสอนกำหนด

- อาจารย์ที่เลี้ยง ควรมีเกณฑ์ในการประเมินผลนิสิตฝึกสอน เป็นเกณฑ์เดียวกัน

2.10 บุคลิกภาพของครูเกษียณที่ดี

ละเมียด ลิมอักษร (2509 : 9) ได้กล่าวถึงบุคลิกภาพว่า “ความสำคัญยิ่งสำหรับครู เพราะครูกับนักเรียนต้องทำงานด้วยกันโดยไม่มีทางหลีกเลี่ยงได้ ครูที่มีบุคลิกภาพที่ชักชวนให้นักเรียนอยากเข้าใกล้ เพื่อช่วยให้ครูและนักเรียนมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน เป็นปัจจัยทำให้การเรียนการสอนสมบูรณ์”

ปิฎฐะ บุนนาค (2514 : 26) ได้กล่าวถึงบุคลิกภาพที่ดีจะช่วยให้การฝึกสอนประสบผลสำเร็จไว้ 5 ประการดังนี้

1. การควบคุมอารมณ์ของตนเอง ไม่ทำอะไรตามอารมณ์ และควรระวังควบคุมอย่าให้มีอารมณ์คลุกขบขันมากเกินไป
2. สติปัญญาความรู้ทั่วไป แล้วควรมีสติปัญญ่าปานกลาง และต้องมีความรู้ความเข้าใจอย่างดีในงานของตนอย่างน้อยต้องมีความรู้อย่างดี 2 สาขาวิชา
3. ทางสังคมเป็นสิ่งจำเป็นในบุคลิกลักษณะและคุณสมบัติที่ครูอาชีพศึกษาศาสตร์จะต้องมีทุกคน เพราะการปฏิบัติงานในอาชีพครูเกษียณนั้นสำเร็จเกิดจากความร่วมมือร่วมใจจากบุคคลต่างๆ หลายคนที่ต้องติดต่อสังคมกันอยู่
4. ลักษณะการเป็นผู้นำ ครูฝึกหัดสอนต้องแสดงตนเป็นผู้นำในหมู่ที่มีอายุคราวเดียวกัน โดยทำงานร่วมกัน และเป็นตัวอย่างที่ดีในการวางตน การทำงานซึ่งต้องเป็นผู้ซึ่งต้องเป็นผู้ซึ่งรับเสมอ มีความเมตตาปราณี มีใจเอื้อเฟื้อที่จะหาทางช่วยเหลือให้นักเรียนมีประสิทธิภาพในการเรียนรู้ดีขึ้นด้วยทุกหนทาง
5. สุขภาพอนามัยของครูฝึกสอนเป็นเรื่องที่จะทำให้การปฏิบัติงานฝึกสอนดำเนินไปได้ด้วยดี มิใช่แต่ว่าร่างกายแข็งแรงปราศจากโรคภัยเท่านั้น แต่หมายถึงการดำรงชีวิตที่ถูกสุขลักษณะอนามัย เช่นการพักผ่อนนอนหลับ อาหาร การออกกำลังกายและเล่นกีฬาเป็นต้น

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2524 : 12) ได้กล่าวถึงการเตรียมตัวในด้านบุคลิกภาพ เพื่อจะไปเป็นครูเกษียณ สรุปได้ 4 ประการคือ

1. อารมณ์ ฝึกการควบคุมอารมณ์ไม่ให้เปลี่ยนแปลงง่าย คือ ไม่โกรธง่าย หรือหัวเราะง่าย เพราะผู้ทำหน้าที่เป็นครูควรใช้เหตุผลให้มากกว่าการใช้อารมณ์
2. จิตใจ ต้องมั่นคงไม่อ่อนไหว ผู้เตรียมการสอนดีและเคยผ่านการฝึกสอนมาบ้างแล้วมักไม่มีปัญหาในเรื่องการสั้นหรือประหม่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การแต่งกาย ควรแต่งกายให้เหมาะสมกับสภาพของตนเอง ให้ดูภาพเรียบร้อย
 สีสันไม่ฉูดฉาด ทรงผมเหมาะสม

4. มนุษย์สัมพันธ์ ควรฝึกให้เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี พยายามทักทายสนทนากันตาม
 โอกาส เพราะนักศึกษาฝึกสอนเป็นผู้มาใหม่ควรจะเป็นฝ่ายทำความรู้จักกับบุคคลต่างๆ ของโรง
 เรียนเพื่อจะได้ทำงานร่วมกันอย่างสะดวกคล่องตัว

การสอนแบบจุดภาค (2536 : 47-48) ได้กล่าวถึงลักษณะด้านบุคลิกภาพของครูเกษศ
 ไรว่า

.... ลักษณะด้านบุคลิกภาพของครูเกษศ หมายถึง การแสดงออกทางด้าน
 พฤติกรรม เช่น การแต่งกาย การพูดจา การแสดงออกทางอารมณ์ ซึ่ง
 เป็นลักษณะรวม ๆ ของพฤติกรรมของครูเกษศในการแสดงออกในชีวิต
 ประจำวัน ทั้งในด้านชีวิตส่วนตัว ในด้านกิจการงานและในสังคมทั่วไป
 บุคลิกภาพเป็นสิ่งที่สำคัญมากที่สุดในตัวบุคคล ในการสร้างความศรัทธา
 ให้เกิดขึ้นกับผู้ที่ได้พบเห็นกิจกรรมร่วมกันในด้านการเรียนการสอน
 บุคลิกภาพครูมีความสำคัญมาก เพราะครูที่มีบุคลิกภาพดีจะชักชวนให้ผู้
 เรียนอยากเข้าใกล้ ซึ่งช่วยให้ครูและผู้เรียนมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันอัน
 เป็นปัจจัยให้การเรียนการสอนเกิดผลโดยสมบูรณ์ และด้านบุคลิกภาพของ
 ครูที่สำคัญ ดังนี้....

1. มีความรักและศรัทธาในอาชีพครูเกษศ เรื่องนี้เป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง
 การมีความรักและศรัทธาในอาชีพครูเกษศ จะทำให้มีทัศนคติที่ดี และมีความสุขในการเป็นครู
 เกษศ ไม่เบื่อบริษัทการทำงาน และยังเป็นแรงจูงใจทำงานใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมหรือวิชาการใหม่ๆ

2. ตั้งใจทำงานและมีความรับผิดชอบ เป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากเช่นกัน การตั้งใจ
 ทำงานอย่างมีความรับผิดชอบจะทำให้งานที่ทำสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และมีประสิทธิภาพ

3. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี พุดจาอ่อนหวาน อิมเข้มแจ่มใส เขือกเฮ้น มีความเป็นกันเอง
 กับผู้เรียน อดทน เสียสละ เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน มีอารมณ์ขัน สามารถควบคุมอารมณ์ตนเอง
 ได้เมื่อเกิดความไม่พึงพอใจ รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา และรู้จักยืดหยุ่น การยึดมั่นเกินไปบางครั้ง
 จะทำให้ขาดมนุษยสัมพันธ์ ครูที่มีมนุษยสัมพันธ์ดีก็จะส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนดีด้วย นอกจากนั้น
 ครูเกษศยังต้องมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานด้วย

4. มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงดี เนื่องจากการเรียนการสอนวิชาเกษตรเน้นภาคปฏิบัติในเรื่องให้สามารถทำได้ ดังนั้น ครูเกษตรจำเป็นต้องปฏิบัติ ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงดี เพราะงานเกษตรภาคปฏิบัติส่วนใหญ่มีกอยู่กลางแจ้ง ถ้าสุขภาพร่างกายไม่แข็งแรงจะไม่สามารถปฏิบัติได้ดังนี้ เป็นผลให้ผู้เรียนเกิดความเสื่อมศรัทธาได้

5. มีความเชื่อมั่นในตัวเองและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การปฏิบัติงานในอาชีพครูเกษตรต้องการการตัดสินใจเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ ซึ่งดำเนินกิจกรรมการเกษตรที่เกี่ยวข้องกับสัตว์และพืชซึ่งเป็นสิ่งที่มีชีวิต ดังนั้นครูเกษตรต้องมีความเชื่อมั่นในตนเอง

จากหลักทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้นำเสนอมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่าการฝึกสอนเป็นกิจกรรมที่สำคัญมากในหลักสูตรการผลิตนักศึกษาของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง หลังจากนักศึกษาได้ศึกษาวิชาต่างๆ แล้ว นักศึกษามีโอกาสนำทฤษฎีต่างๆ ที่ได้ศึกษาไปใช้ปฏิบัติจริงในสถานศึกษาที่ฝึกสอน ดังนั้นระบบการฝึกสอนหรือฝึกประสบการณ์วิชาชีพจึงเป็นเรื่องสำคัญที่สุด ต้องกำหนดกระบวนการขั้นตอนการจัดอย่างรัดกุม ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการฝึกสอนต้องปฏิบัติตามหน้าที่อย่างจริงจังและมีประสิทธิภาพ เพื่อสำเร็จในการฝึกปฏิบัติของนักศึกษาครุศาสตร์อุตสาหกรรมอย่างแท้จริง

การดำเนินการฝึกสอนจะบรรลุผลสำเร็จในทางปฏิบัติหรือไม่ ขึ้นอยู่กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาฝึกสอน ซึ่งประกอบไปด้วยอาจารย์นิเทศก์ อาจารย์ที่เลี้ยง เพื่อนักศึกษาฝึกสอนด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลที่จัดว่าใกล้ชิดและมีอิทธิพลมากที่สุด คือ อาจารย์ที่เลี้ยง ซึ่งจะคอยดูแล ช่วยเหลือแนะนำ ให้กำลังใจ ส่งเสริมความรู้ วิธีสอนวิธีประเมินผลการปกครองชั้นเรียน วิธีการให้งานแก่นักเรียน งานของอาจารย์ที่เลี้ยงเหล่านี้เป็นงานที่ทำให้นักศึกษาฝึกสอนได้รับประสบการณ์และความรู้ในการเป็นครูที่ดีต่อไปในอนาคต ผู้ที่จะเป็นอาจารย์ที่เลี้ยงต้องตระหนักว่าซึ่งในบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองเป็นอย่างดีว่าต้องรับผิดชอบในหน้าที่หลายๆด้านพร้อมๆกัน คือ

1. บทบาทด้านการให้คำแนะนำช่วยเหลือหรืออำนวยความสะดวกในการเตรียมการสอน
2. บทบาทด้านการปรับปรุงการสอน
3. บทบาทด้านการให้คำแนะนำด้านบุคลิกภาพ
4. บทบาทด้านการให้คำแนะนำในการเข้าร่วมกิจกรรมในโรงเรียน
5. บทบาทในด้านการอำนวยความสะดวกอื่นๆ

จากการที่มีบทบาทมากมายเช่นนี้ ผู้เป็นอาจารย์ที่เลี้ยงจะต้องมีความสามารถและสมรรถภาพสูงสุด ดังนั้นหากมีการกำหนดบุคคลที่จะมาเป็นอาจารย์ที่เลี้ยงต้องพิจารณาหาบุคคลที่มีคุณสมบัติแท้จริง

2.11 สถานที่ฝึกสอนที่ภาควิชาครูศาสตร์เกษตรส่งนักศึกษาไปฝึกสอน

สถานศึกษาที่ทางภาควิชาเคยจัดนักศึกษาไปฝึกสอน ตั้งแต่แรกเริ่มจนถึงปัจจุบัน มีรายชื่อสถานที่ฝึกสอนดังนี้

1. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตปทุมธานี
2. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตอุษรยา หันตรา
3. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีฉะเชิงเทรา
4. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชลบุรี
5. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุพรรณบุรี
6. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีกาญจนบุรี
7. โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่วมเกล้า
8. โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชน์ลาดกระบัง
9. โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า
10. โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ
11. โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี
12. โรงเรียนบดินทร์เดชา (สิงห์ สิงหเสนีย์)
13. โรงเรียนศรีอยุธยา
14. โรงเรียนบางกะปิ
15. โรงเรียนสารวิทยา
16. โรงเรียนหอวัง
17. โรงเรียนบางปะกอกวิทยาคม
18. โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว
19. โรงเรียนศึกษานารีวิทยา
20. โรงเรียนพรคพิทยพยัต
21. โรงเรียนเบญจมราชานุสรณ์
22. โรงเรียนสตรีเศรษฐบุตร
23. โรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

24. โรงเรียนราชดำริ
25. โรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ
26. โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก
27. โรงเรียนสาขาน้ำผึ้ง
28. โรงเรียนคอนเมืองจตุรจินดา
29. โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทร์เดชา
30. โรงเรียนนวมินทราชูทิศ กรุงเทพมหานคร
31. โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการทำวิจัยเป็นนักศึกษาฝึกสอนภาควิชาครุศาสตร์เกษตรระดับปริญญาตรี (ต่อเนื่องปี 2) คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่ออกฝึกสอนในปีการศึกษา 2540 จำนวนทั้งสิ้น 66 คน

3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นต่อไปนี้

3.2.1 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้คือแบบสอบถาม (questionnaire) เกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังและปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่เลี้ยงตามความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอน ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยดำเนินการดังนี้

ก. ศึกษาคุณลักษณะและบทบาทของอาจารย์ที่เลี้ยงจากหนังสือหรือตำราที่เกี่ยวข้องและงานวิจัยต่างๆ รวมทั้งเอกสารสัมมนาการฝึกสอนของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข. ปรึกษาและสอบถามความคิดเห็นจากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อหาแนวทางและความคิดในการสร้างแบบสอบถาม

ง. นำข้อมูลที่ได้จากข้อ ก. และข้อ ข. เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

จ. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษเพื่อตรวจแก้ไขและนำข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม

ลักษณะของแบบสอบถามแบบสอบถามมีอยู่ 3 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ สถานศึกษาที่ฝึกสอน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกคำตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังและปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่เลี้ยงตามความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกคำตอบ มี 5 ตัวเลือก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. หมายถึง น้อยที่สุด หรือ ไม่ได้ปฏิบัติ
- 2 หมายถึง คาดหวัง ใว้น้อย หรือ ปฏิบัติน้อย
3. หมายถึง คาดหวัง ใว้ปานกลางหรือ ปฏิบัติปานกลาง
4. หมายถึง คาดหวัง ใว้มาก หรือ ปฏิบัติมาก
5. หมายถึง คาดหวัง ใว้มากที่สุด หรือ ปฏิบัติมากที่สุด

ตอนที่ 3 สอบถามปัญหาและอุปสรรคที่นักศึกษาฝึกสอนพบ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบคำถามปลายเปิด

จ. นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขแล้วจากข้อ จ. ไปทดลองใช้กับนักศึกษาฝึกสอนสถาบันอื่นๆ ที่ไม่ใช่ นักศึกษาฝึกสอนภาควิชาครุศาสตร์เกษตรที่ฝึกสอน ปีการศึกษา 2540 ของโรงเรียนเศรษฐบุรุษบำรุงเพื่อ กรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 10 คน เพื่อตรวจสอบด้านภาษาที่ใช้และนำแบบสอบถามมาปรับปรุงใหม่อีกครั้งหนึ่ง

ข. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วจากข้อ จ. เสนอให้ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษตรวจสอบภาษาที่ผู้วิจัยใช้ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ และตามที่ผู้วิจัยเห็นสมควร

3.2.2. วิธีการดำเนินการส่งแบบสอบถาม

นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงเหมาะสมแล้ว ไปใช้กับกลุ่มประชากร คือ นักศึกษาฝึกสอนภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ชั้นปีที่ 2 (ต่อเนื่อง 2 ปี) คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่ออกฝึกสอนในปีการศึกษา 2540 จำนวน 66 คน โดยนำส่งและรับคืนด้วยตนเอง

3.2.3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาจำนวนทั้งหมด 60 ฉบับ พิจารณาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ปรากฏว่าแบบสอบถามทุกฉบับสมบูรณ์ใช้ได้ จึงทำการวิเคราะห์ดังนี้

ก. นำแบบสอบถามในตอนที่ 1 ซึ่งเป็นข้อมูลสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มาแจกแจงความถี่และคิดเป็นค่าร้อยละ เสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

ข. นำแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่เลี้ยงตามความคาดหวังและปฏิบัติจริงมาดำเนินการดังนี้

-นำมาแจกแจงเป็นรายชื่อว่าแต่ละข้อมีผู้ตอบแบบสอบถามมีความถี่เท่าใด

-หาฐานนิยม (MODE) และค่าร้อยละ ของคำตอบแต่ละรายชื่อ ทั้งส่วนที่

เป็นความคาดหวังและปฏิบัติจริง แล้วนำมาแปลความหมายตามเกณฑ์ในการแปลความหมายของคะแนน และเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

ค. นำแบบสอบถามตอนที่ 3 ซึ่งสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่นักศึกษาฝึกสอนพบโดยใช้คำถามแบบปลายเปิด มาจัดลำดับปัญหาและอุปสรรคที่พบเห็นบ่อยที่สุดและเรียงลงมาตามลำดับ และหาค่าร้อยละ จากนั้นนำมาเขียนเป็นความเรียง

3.3 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 ค่าร้อยละ

จากสูตร

$$\text{ร้อยละจากรายการใด} = \frac{X}{N} \times 100$$

กำหนดให้ X = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามข้อนั้น

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

3.3.2 ค่าฐานนิยม (MODE) = คะแนนในข้อมูลชุดหนึ่งที่มีความถี่สูงสุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์ผล

4.1 ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของนักศึกษาฝึกสอน

ตารางที่ 1 สภาพทั่วไปของนักศึกษาฝึกสอน

รายการ	จำนวน (N=60)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	26	43.00
หญิง	34	57.00
อายุ		
18 – 20 ปี	2	3.00
21 – 23 ปี	56	93.00
24 – 26 ปี	1	2.00
มากกว่า 26 ปี	1	2.00
สังกัดโรงเรียน		
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล	9	15.00
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี	2	3.00
โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล	49	82.00
ชั่วโมงฝึกสอน		
น้อยกว่า 5 ชั่วโมง	-	-
5 - 8 ชั่วโมง	60	100.00
9 – 12 ชั่วโมง	-	-
วิชาที่สอนนอกเหนือจากวิชาเกษตร		
วิทยาศาสตร์	-	-
ภาษาอังกฤษ	-	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N=60)	ร้อยละ
คณิตศาสตร์	-	-
ลูกเสือ – ผู้นำเพื่อประโยชน์	6	75.00
กิจกรรมชุมนุม	2	25.00
จำนวนอาจารย์ที่เลี้ยงที่นักศึกษาอยู่ในความดูแล		
1 คน	57	95.00
2 คน	3	5.00
3 คนขึ้นไป	-	-

จากตารางที่ 1 แสดงสภาพทั่วไปของนักศึกษาฝึกสอน จากการศึกษาทราบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 57.00 และเป็นเพศชาย จำนวน 26 คิดเป็นร้อยละ 43.00 นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่มีอายุ 21-23 ปี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 93.00 อายุ 18 - 20 ปี จำนวน 2 คน ร้อยละ 3.00 อายุ 24 - 26 ปี จำนวน 1 คน ร้อยละ 2.00 และผู้มีอายุมากกว่า 26 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.00 สถานศึกษาที่นักศึกษาออกฝึกสอนมากที่สุด คือ โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 82.00 รองลงมาคือ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 9 คน เป็นร้อยละ 15.00 และมีวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 3.00 นักศึกษาฝึกสอนได้ทำการฝึกสอน 5 - 8 ชั่วโมงทุกคน โดยส่วนมากจะอยู่ระหว่าง 6 ชั่วโมงหรือมากกว่านั้น นอกเหนือจากการสอนวิชาทางการเกษตรแล้วนักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่ได้สอนวิชาลูกเสือ - ผู้นำเพื่อประโยชน์ จำนวน 6 คน คิดเป็น 75.00 และกิจกรรมชุมนุม จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่อยู่ในความดูแลของอาจารย์ที่เลี้ยง 1 คน จำนวน 57 คน ร้อยละ 95.00 และอยู่ในความดูแลของอาจารย์ที่เลี้ยง 2 คน จำนวน 3 คน ร้อยละ 5.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังและปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่เลี้ยง

2.1 ความคาดหวังเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของอาจารย์ที่เลี้ยง

ตารางที่ 2 ความคาดหวังเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของอาจารย์ที่เลี้ยง

รายการ	จำนวน (N=60)	ร้อยละ
อายุ		
21 – 25 ปี	4	7.00
26 – 30 ปี	38	63.00
31 – 35 ปี	9	15.00
36 – 40 ปี	5	8.00
40 ปีขึ้นไป	4	7.00
เพศ		
ชาย	10	17.00
หญิง	6	10.00
ไม่จำกัดเพศ	44	73.00
ประสบการณ์ในการสอน		
1-3 ปี	2	3.00
4-6 ปี	4	7.00
7-10 ปี	29	48.00
11-15 ปี	10	17.00
15 ปีขึ้นไป	15	25.00
การศึกษาของอาจารย์ที่เลี้ยง		
ปริญญาตรีในสาขาที่สอน	18	30.00
สูงกว่าปริญญาในสาขาที่สอน	12	20.00
ไม่จำกัดการศึกษาแต่สอนตรงกับสาขาที่ศึกษามา	30	50.00

จากตารางที่ 2 แสดงความคาดหวังเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของอาจารย์ที่เลี้ยง จากการศึกษพบว่านักศึกษาฝึกสอนภาควิชาครุศาสตร์เกษตรส่วนใหญ่เห็นว่าอาจารย์ที่เลี้ยงควรมีอายุระหว่าง 26-30 ปี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 63.00 ที่เห็นว่าอาจารย์ที่เลี้ยงควรมีอายุอยู่ระหว่าง 31-35 ปี จำนวน 9 คน ร้อยละ 15.00 และเห็นว่าอาจารย์ที่เลี้ยงควรมีอายุ 36 - 40 ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จำนวน 5 คน ร้อยละ 8.00 ความคาดหวังเกี่ยวกับเรื่องเพศส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นไม่จำกัด
 เพศ จำนวน 44 คน ร้อยละ 73.00 นักศึกษาที่เห็นว่าอาจารย์ที่เลี้ยงควรเป็นเพศชายมี
 จำนวน 10 คน ร้อยละ 17.00 และสุดท้ายคือผู้ที่เห็นว่าอาจารย์ที่เลี้ยงควรเป็นเพศหญิงมี
 จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่คาดหวังว่าอาจารย์ที่เลี้ยงควรมี
 ประสบการณ์ในการสอน 7-10 ปี จำนวน 29 คน ร้อยละ 48.00 ส่วนผู้ที่เห็นว่าอาจารย์ที่เลี้ยง
 ควรมีประสบการณ์ในการสอน 15 ปีขึ้นไป จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 และเห็นว่า
 อาจารย์ที่เลี้ยงควรมีประสบการณ์ในการสอน 11-15 ปี มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 17.00
 นักศึกษาฝึกสอนภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ที่ออกฝึกสอนในปีการศึกษา 2540 คาดหวังว่าอาจารย์ที่
 เลี้ยงควรมีวุฒิการศึกษาระดับใดก็ได้แต่ต้องตรงกับสาขาที่สอน จำนวน 30 คน ร้อยละ 50.00
 ส่วนผู้ที่ได้ให้ความคิดเห็นว่าอาจารย์ที่เลี้ยงควรมีวุฒิทางการศึกษาในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรีใน
 สาขาที่สอน จำนวน 18 คน ร้อยละ 30.00 และนักศึกษาที่ให้ความเห็นว่าอาจารย์ที่เลี้ยงควรมี
 วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00

2.2 บทบาทที่คาดหวังและที่ปฏิบัติจริงในด้านต่างๆ ของอาจารย์ที่เลี้ยงตามความคิด
 เห็นของนักศึกษาฝึกสอนแสดงในตารางที่ 3 - 12 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3 บทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่เลี้ยงในด้านการให้คำแนะนำ ปรึกษา ช่วยเหลือหรืออำนวยความสะดวกในการเตรียมการสอน

	บทบาทของอาจารย์ที่เลี้ยง	ระดับความคิดเห็น					MODE	ร้อยละ
		1	2	3	4	5		
1	ชี้แจงแนะนำเรื่องหลักสูตร ประมวลการสอน โครงการสอน และแบบเรียนแก่นักศึกษาฝึกสอน	-	-	20	10	30	5	50.00
2	แนะนำการวางแผนการสอนทั้งระยะสั้นและระยะยาว	-	-	20	10	30	5	50.00
3	เข้าร่วมประชุมกับนักศึกษาฝึกสอนเพื่อแสดงความคิดเห็นร่วมกันเกี่ยวกับข้อดีและข้อบกพร่องของการสอน	-	-	5	20	35	5	58.00
4	ตรวจแก้ไขบันทึกการสอนล่วงหน้า เพื่อปรับปรุงแก้ไขก่อนนักศึกษาฝึกสอนนำไปฝึกสอน	-	-	6	24	30	5	50.00
5	อธิบายแนะนำช่วยเหลือนักศึกษาฝึกสอนในการศึกษาเด็กทั่วไป	-	-	20	10	30	5	58.00
6	อธิบาย แนะนำเนื้อหากิจกรรมต่าง ๆ พร้อมทั้งเทคนิควิธีการที่จะให้นักเรียนสนใจเกี่ยวกับบทเรียนและการสอน	-	-	1	20	39	5	65.00
7	ให้ความช่วยเหลือในการปกครองชั้นเรียน	-	-	6	24	30	5	50.00
8	แนะนำนักศึกษาฝึกสอน ให้ทราบถึงแหล่งวิทยาการต่าง ๆ เพื่อจะได้เลือกใช้ให้เกิดประโยชน์แก่การเตรียมการสอน	-	-	4	20	36	5	60.00
9	ช่วยเหลือแนะนำให้นักศึกษาฝึกสอนเข้าใจกระบวนการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรที่กำหนด	-	-	3	12	45	5	75.00

จากตารางที่ 3 แสดงบทบาทที่คาดหวังในด้านการให้คำแนะนำ ปรึกษาช่วยเหลือหรืออำนวยความสะดวกในการเตรียมการสอน พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าอาจารย์ที่เลี้ยงควรปฏิบัติหน้าที่ในระดับมากที่สุด (MODE = 5) ทุกรายการ โดยมี 3 รายการแรก คือ ช่วยเหลือแนะนำให้นักศึกษาฝึกสอนเข้าใจกระบวนการวัดและประเมินผลตามหลักสูตร (ร้อยละ 75.00) อธิบายแนะนำเนื้อหากิจกรรมต่างๆ พร้อมทั้งเทคนิคและวิธีการที่จะให้นักเรียนสนใจเกี่ยวกับการเรียนและการสอน (ร้อยละ 65.00) และแนะนำนักศึกษาฝึกสอนให้ทราบถึงแหล่งวิทยาการต่าง ๆ เพื่อเลือกใช้ให้เกิดประโยชน์แก่การเตรียมการสอน (ร้อยละ 60.00)

ตารางที่ 4 บทบาทของอาจารย์ที่เลี้ยงที่ปฏิบัติจริง ด้านการให้คำแนะนำ ปรึกษา ช่วยเหลือหรืออำนวยความสะดวกในการเตรียมการสอน

	บทบาทของอาจารย์ที่เลี้ยง	ระดับความคิดเห็น					MODE	ร้อยละ
		1	2	3	4	5		
1	ชี้แจงแนะนำเรื่องหลักการ ประมวลการสอน โครงการสอน และแบบเรียนแก่นักศึกษาฝึกสอน	-	14	30	16	-	3	50.00
2	แนะนำการวางแผนการสอนทั้งระยะสั้นและระยะยาว	-	12	36	15	-	3	55.00
3	เข้าร่วมประชุมกับนักศึกษาฝึกสอนเพื่อแสดงความคิดเห็นร่วมกันเกี่ยวกับข้อดีและข้อบกพร่องของการสอน	4	15	30	11	-	3	50.00
4	ตารางแก้ไขบันทึกการสอนล่วงหน้า เพื่อปรับปรุงแก้ไขก่อนนักศึกษานำไปสอน	4	10	36	-	-	3	60.00
5	อธิบายแนะนำช่วยเหลือนักศึกษาฝึกสอนในการศึกษาเด็กทั่วไป	5	23	30	2	-	3	50.00
6	อธิบาย และนำเนื้อหาวิชา กิจกรรมต่าง ๆ พร้อมทั้งเทคนิควิธีการที่จะให้นักเรียนสนใจเกี่ยวกับบทเรียนและการเรียน	-	14	31	15	-	3	52.00

ตารางที่ 4 (ต่อ)

	บทบาทของอาจารย์ที่เลี้ยง	ระดับความคิดเห็น					MODE	ร้อยละ
		1	2	3	4	5		
7	ให้ความช่วยเหลือในการปกครองชั้นเรียน	-	15	30	16	-	3	50.00
8	แนะนำนักศึกษาฝึกสอน ให้ทราบถึงแหล่งวิทยาการต่างๆ เพื่อจะได้เลือกให้เกิดประโยชน์แก่การเตรียมการสอน	3	27	20	10	-	2	45.00
9	ช่วยเหลือแนะนำให้นักศึกษาฝึกสอนเข้าใจกระบวนการวัดและประเมินผลตามหลักสูตร	-	42	10	5	3	2	70.00

จากตารางที่ 4 แสดงถึงบทบาทของอาจารย์ที่เลี้ยงที่ปฏิบัติจริงด้านการให้คำแนะนำ ปรีกษา ช่วยเหลือหรืออำนวยความสะดวกในการเตรียมการสอน พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าอยู่อาจารย์ที่เลี้ยงปฏิบัติจริงระดับปานกลาง (MODE = 3) ซึ่งระดับปานกลางค่อนข้างน้อยและน้อยที่สุด 7 รายการ โดยมี 3 รายการแรกคือ ตรวจแก้ไขบันทึกการสอนล่วงหน้า เพื่อปรับปรุงแก้ไขก่อนนักศึกษานำไปสอน (ร้อยละ 60.00) แนะนำการวางแผนการสอนทั้งระยะสั้นและระยะยาว (ร้อยละ 55.00) และอธิบายแนะนำเนื้อหาวิชา กิจกรรมต่างๆ พร้อมทั้งเทคนิควิธีการให้นักเรียนสนใจเกี่ยวกับบทเรียนและการเรียน (ร้อยละ 52.00) ส่วนความคิดเห็นว่าอาจารย์ที่เลี้ยงปฏิบัติน้อย (MODE = 2) มี 2 รายการได้แก่ ช่วยเหลือแนะนำให้นักศึกษาฝึกสอนเข้าใจกระบวนการวัดและประเมินผลตามหลักสูตร (ร้อยละ 70.00) และแนะนำนักศึกษาฝึกสอน ให้ทราบถึงแหล่งวิทยาการต่างๆ เพื่อจะได้เลือกให้เกิดประโยชน์แก่การเตรียมการสอน (ร้อยละ 45.00)

ตารางที่ 5 บทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่เลี้ยงในด้านการปรับปรุงการสอน

บทบาทของอาจารย์ที่เลี้ยง	ระดับความคิดเห็น					MODE	ร้อยละ
	1	2	3	4	5		
1 บันทึกราคาความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถในด้านการสอนของนักศึกษาในบัณฑิตการสอนอย่างสม่ำเสมอ	-	-	20	10	30	5	50.00
2 สังเกตการสอน การทำงานในชั้นเรียน และหลังการสอนทุกครั้งต้องมีการวิจารณ์การสอนของนักศึกษาฝึกสอนเพื่อปรับปรุงข้อบกพร่องโดยสม่ำเสมอ	-	-	15	30	15	4	50.00
3 บอกข้อบกพร่องพร้อมข้อเสนอแนะทางแก้ไขให้นักศึกษาฝึกสอนอย่างสม่ำเสมอ	-	-	15	30	15	5	40.00
4 ติดตามผลการปรับปรุงการสอนอย่างสม่ำเสมอ	-	-	22	18	20	3	36.00
5 ให้นำแนวคิดใหม่ๆ เกี่ยวกับการปรับปรุงการสอนอย่างสม่ำเสมอ	-	1	9	19	31	5	52.00
6 ร่วมปรึกษากับอาจารย์นิเทศก์เพื่อปรับปรุงการสอนของนักศึกษาฝึกสอน	-	2	7	19	32	5	53.00

จากตารางที่ 5 แสดงบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่เลี้ยงด้านการปรับปรุงการสอน พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับคาดหวังไว้มากที่สุด (MODE= 5) 4 รายการ ได้แก่ ร่วมปรึกษากับอาจารย์นิเทศก์เพื่อปรับปรุงการสอนของนักศึกษาฝึกสอน (ร้อยละ 53.00) ให้นำแนวคิดใหม่ๆ เกี่ยวกับการปรับปรุงการสอนอย่างสม่ำเสมอ (ร้อยละ 52.00) บันทึกราคาความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถในด้านการสอนของนักศึกษาในบัณฑิตการสอนอย่างสม่ำเสมอ (ร้อยละ 50.00) และบอกข้อบกพร่องพร้อมข้อเสนอแนะทางแก้ไขให้นักศึกษาฝึกสอนอย่างสม่ำเสมอ (ร้อยละ 40.00) ส่วนความคาดหวังในระดับมากและปานกลางมีระดับละ 1 รายการ คือ รายการที่ 2 สังเกตการสอนการทำงานในชั้นเรียน และหลังการสอนทุกครั้งต้องมีการวิจารณ์การสอนของนักศึกษาฝึกสอน เพื่อปรับปรุงข้อบกพร่องอย่างสม่ำเสมอ (ร้อยละ 50.00) และรายการที่ 4 ติดตามผลการปรับปรุงการสอนอย่างสม่ำเสมอ (ร้อยละ 36.00)

ตารางที่ 6 แสดงบทบาทที่ปฏิบัติจริงด้านการปรับปรุงการสอนของอาจารย์ที่เลี้ยง

บทบาทของอาจารย์ที่เลี้ยง	ระดับความคิดเห็น					MODE	ร้อยละ
	1	2	3	4	5		
1 บันทึกรายการความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถในการสอนของนักศึกษาในบันทึกการสอนอย่างสม่ำเสมอ	-	2	30	18	10	3	50.00
2 สังเกตการสอน การทำงานในชั้นเรียน และหลังการสอนทุกครั้งต้องวิจารณ์การสอนของนักศึกษาฝึกสอนเพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องโดยสม่ำเสมอ	-	3	23	20	14	3	38.00
3 บอกข้อบกพร่องเสนอแนะทางแก้ไขให้นักศึกษาฝึกสอนอย่างสม่ำเสมอ	-	3	20	23	14	4	38.00
4 ติดตามผลการปรับปรุงการสอนอย่างสม่ำเสมอ	3	5	20	22	10	4	37.00
5 ให้นำแนวคิดใหม่ๆ เกี่ยวกับการปรับปรุงการสอนอย่างสม่ำเสมอ	1	7	24	23	5	3	40.00
6 ร่วมปรึกษากับอาจารย์นิเทศก์เพื่อปรับปรุงการสอนของนักศึกษาฝึกสอน	2	8	20	24	6	4	40.00

จากตารางที่ 6 แสดงบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่เลี้ยงด้านปรับปรุงการสอน พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางถึงมาก (MODE = 4) 3 รายการ ได้แก่ ร่วมปรึกษากับอาจารย์นิเทศก์เพื่อปรับปรุงการสอนของนักศึกษาฝึกสอน (ร้อยละ 40.00) บอกข้อบกพร่องและเสนอแนะทางแก้ไขให้นักศึกษาฝึกสอนอย่างสม่ำเสมอ (ร้อยละ 38.00) และติดตามผลการปรับปรุงการสอนอย่างสม่ำเสมอ (ร้อยละ 37.00) ส่วนความคาดหวังระดับปานกลาง (MODE = 3) 3 รายการ ได้แก่ บันทึกรายการความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถในการสอนของนักศึกษาในบันทึกการสอนอย่างสม่ำเสมอ (ร้อยละ 50.00) ให้นำแนวคิดใหม่ๆ เกี่ยวกับการปรับปรุงการสอนอย่างสม่ำเสมอ (ร้อยละ 40.00) และให้แนวคิดใหม่ๆ เกี่ยวกับการปรับปรุงการสอนอย่างสม่ำเสมอ (ร้อยละ 38.00)

ตารางที่ 7 แสดงบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่เลี้ยงด้านการให้คำแนะนำด้านบุคลิกภาพ

บทบาทของอาจารย์ที่เลี้ยง	ระดับความคิดเห็น					MODE	ร้อยละ
	1	2	3	4	5		
1 แนะนำนักศึกษาฝึกสอนในการวางตัวให้เหมาะสมกับความเป็นครู	-	-	13	22	25	5	42.00
2 ช่วยให้นักศึกษาฝึกสอนคุ้นเคยกับสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในสถานศึกษา เช่น อาคารสถานที่ และบุคลากรในสถานศึกษา	-	4	11	32	13	4	53.00
3 ช่วยให้นักศึกษาฝึกสอนเข้าใจบทบาทและหน้าที่ของครูโดยทั่ว ๆ ไป	-	-	2	35	23	4	58.00
4 พยายามสอนและถ่ายทอดลักษณะครูที่ดีแก่นักศึกษา	-	-	5	13	42	5	70.00
5 แนะนำนักศึกษาฝึกสอนให้มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู	-	-	15	22	23	5	38.00

จากตารางที่ 7 แสดงบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่เลี้ยงในด้านการให้คำแนะนำด้านบุคลิกภาพของอาจารย์ที่เลี้ยง พบว่านักศึกษส่วนใหญ่มองว่าความคาดหวังไว้ระดับมากที่สุด (MODE = 5) 3 รายการ ได้แก่ พยายามสอนและถ่ายทอดลักษณะครูที่ดีแก่นักศึกษาฝึกสอน (ร้อยละ 70.00) แนะนำนักศึกษาฝึกสอนในการวางตัวให้เหมาะสมกับการเป็นครู (ร้อยละ 42.00) และแนะนำนักศึกษาฝึกสอนให้มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู (ร้อยละ 38.00) ส่วนความคาดหวังในระดับมาก (MODE = 4) มี 2 รายการ ได้แก่ ช่วยให้นักศึกษาฝึกสอนเข้าใจบทบาทและหน้าที่ของครูโดยทั่ว ๆ ไป (ร้อยละ 58.00) และช่วยให้นักศึกษาฝึกสอนคุ้นเคยกับสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในสถานศึกษา เช่น อาคารสถานที่ และบุคลากรในสถานศึกษา (ร้อยละ 53.00)

ตารางที่ 8 บทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่เลี้ยงด้านการให้คำแนะนำด้านบุคลิกภาพ

	บทบาทของอาจารย์ที่เลี้ยง	ระดับความคิดเห็น					MODE	ร้อยละ
		1	2	3	4	5		
1	แนะนำนักศึกษาสอนในการวางตัวให้เหมาะสมกับการเป็นครู	-	-	27	33	-	4	55.00
2	ช่วยให้นักศึกษาฝึกสอนคุยเรื่องแวดล้อมต่างๆในสถานศึกษา เช่น อาคารที่สถานที่และบุคคลในสถานศึกษา	-	4	40	15	1	3	67.00
3	ช่วยให้นักศึกษาสอนเข้าใจบทบาทและหน้าที่ของครูโดยทั่วไป เช่น ครูประจำชั้น	2	4	21	23	10	4	38.00
4	พยายามสอนและถ่ายทอดลักษณะครูที่ดีแก่นักศึกษาฝึกสอน	-	7	38	10	5	3	51.00
5	แนะนำนักศึกษาฝึกสอนให้มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู	2	2	23	30	3	4	50.00

จากตารางที่ 8 แสดงบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่เลี้ยงด้านการให้คำแนะนำด้านบุคลิกภาพ พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่า อาจารย์ที่เลี้ยงปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก (MODE = 4) 3 รายการ ได้แก่ แนะนำนักศึกษาฝึกสอนในการวางตัวให้เหมาะสมกับการเป็นครู (ร้อยละ 55.00) แนะนำให้นักศึกษาฝึกสอนมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู (ร้อยละ 50.00) และช่วยให้นักศึกษาฝึกสอนเข้าใจบทบาทและหน้าที่ของครูทั่วไป เช่น ครูประจำชั้น (ร้อยละ 38.00) ส่วนความคิดเห็นในระดับปานกลาง (MODE = 3) มี 2 รายการ ได้แก่ ช่วยให้นักศึกษาค้นคุยเรื่องแวดล้อมต่างๆในสถานศึกษา เช่น อาคารสถานที่และบุคคลในสถานศึกษา (ร้อยละ 67.00) และพยายามถ่ายทอดลักษณะครูที่ดีแก่นักศึกษาฝึกสอน (ร้อยละ 51.00)

ตารางที่ 9 บทบาทที่คาดหวัง ของอาจารย์ที่เลี้ยง ด้านการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมภายในสถานศึกษา

บทบาทของอาจารย์ที่เลี้ยง	ระดับความคิดเห็น					MODE	ร้อยละ
	1	2	3	4	5		
1 สอบถามความสมัครใจของนักศึกษาฝึกสอนก่อนมอบหมายกิจกรรมภายในสถานศึกษาให้รับผิดชอบ	-	-	12	40	8	4	67.00
2 มอบหมายกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสามารถของนักศึกษาฝึกสอน	-	-	5	33	22	4	55.00
3 เปิดโอกาสให้นักศึกษาสอนได้แสดงความสามารถด้วยตนเองในการทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย	-	-	-	20	40	5	67.00
4 เปิดโอกาสให้นักศึกษาฝึกสอนได้ร่วมกิจกรรมภายในสถานศึกษาตามสมควร	-	-	5	22	33	5	58.00
5 แนะนำนักศึกษาฝึกสอนในเรื่องกิจกรรมภายในสถานศึกษาที่นักศึกษาฝึกสอนได้รับ	2	3	4	31	20	4	52.00
6 คอยดูแลและอำนวยความสะดวกด้านอุปกรณ์และแผนดำเนินงานในกิจกรรมที่นักศึกษาฝึกสอนได้รับมอบหมาย	-	-	1	20	39	5	65.00
7 ให้คำแนะนำเกี่ยวกับปัญหาในกิจกรรมภายในนั้นๆ	-	3	2	25	30	5	50.00

จากตารางที่ 9 แสดงถึงบทบาทที่คาดหวังด้านการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมภายในสถานศึกษาของอาจารย์ที่เลี้ยง พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าอาจารย์ที่เลี้ยงควรปฏิบัติในระดับมากที่สุด (MODE = 5) 4 รายการ ได้แก่ เปิดโอกาสให้นักศึกษาฝึกสอนได้แสดงความสามารถด้วยตนเองในการทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย (ร้อยละ 67.00) คอยดูแลและอำนวยความสะดวกด้านอุปกรณ์ แผนกการดำเนินงานในกิจกรรมที่นักศึกษาฝึกสอนได้รับมอบหมาย (ร้อยละ 65.00) และเปิดโอกาสให้นักศึกษาฝึกสอนร่วมกิจกรรมภายในสถานศึกษาตามสมควร (ร้อยละ 58.00) ส่วนความคาดหวังในระดับมาก (MODE = 4) มี 3 รายการ ได้แก่ สอบถามความสมัครใจของนักศึกษาฝึกสอนก่อนมอบหมายกิจกรรมภายในสถานศึกษาให้รับผิดชอบ (ร้อยละ 67.00) เปิดโอกาสให้นักศึกษาฝึกสอนได้ร่วมกิจกรรมภายในสถานศึกษาตามสมควร (ร้อยละ 52.00) มอบหมายกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสามารถของนักศึกษาฝึกสอน (ร้อยละ 55.00)

ตารางที่ 10 แสดงบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่เลี้ยง ด้านการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมในสถานศึกษา

	บทบาทของอาจารย์ที่เลี้ยง	ระดับความคิดเห็น					MODE	ร้อยละ
		1	2	3	4	5		
1	สอบถามความสมัครใจของนักศึกษาฝึกสอนก่อนมอบหมายกิจกรรมภายในสถานศึกษาที่ได้รับผิดชอบ	2	5	30	23	-	3	50.00
2	มอบหมายกิจกรรมที่เหมาะสมความสามารถของนักศึกษาฝึกสอน	5	20	26	9	-	3	44.00
3	เปิดโอกาสให้นักศึกษาสอนได้แสดงความสามารถด้วยตนเองในการทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย	5	2	33	25	-	3	43.00
4	เปิดโอกาสให้นักศึกษาฝึกสอนได้ร่วมกิจกรรมภายในสถานศึกษาตามสมควร	1	4	31	24	-	3	52.00
5	แนะนำนักศึกษาฝึกสอนในเรื่องของกิจกรรมภายในสถานศึกษาที่นักศึกษาได้รับ	-	18	22	20	-	3	37.00
6	คอยดูแลและอำนวยความสะดวกด้านอุปกรณ์และแผนการดำเนินงานในกิจกรรมที่นักศึกษาฝึกสอนได้รับ	-	3	30	22	5	3	50.00
7	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับปัญหาในกิจกรรมภายในนั้น ๆ	-	4	36	17	3	3	60.00

จากตารางที่ 10 แสดงบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่เลี้ยงในด้านการให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมในสถานศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าอาจารย์ที่เลี้ยงปฏิบัติปานกลาง (MODE = 3) ทุกรายการ ได้แก่ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับปัญหาในกิจกรรมนั้นๆ (ร้อยละ 60.00) เปิดโอกาสให้นักศึกษาฝึกสอนได้เข้าร่วมกิจกรรมภายในของสถานศึกษาตามสมควร (ร้อยละ 52.00) และคอยดูแลและอำนวยความสะดวกด้านอุปกรณ์แผนการดำเนินงานในกิจกรรมที่นักศึกษาฝึกสอนได้รับมอบหมาย และสอบถามความสมัครใจของนักศึกษาฝึกสอนก่อนมอบหมายกิจกรรมภายในสถานศึกษาที่ได้รับผิดชอบ (ร้อยละ 50.00) เท่ากัน มอบหมายกิจกรรมที่เหมาะสมความสามารถของนักศึกษาฝึกสอน (ร้อยละ 44.00) เปิดโอกาสให้นักศึกษาสอนได้แสดงความสามารถด้วยตนเองในการทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย (ร้อยละ 43.00) แนะนำนักศึกษาฝึกสอนในเรื่องของกิจกรรมภายในสถานศึกษาที่นักศึกษาได้รับ (ร้อยละ 37.00)

ตารางที่ 11 บทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่เลี้ยง ด้านการอำนวยความสะดวกอื่นๆ

	บทบาทของอาจารย์ที่เลี้ยง	ระดับความคิดเห็น					MODE	ร้อยละ	
		1	2	3	4	5			
1	ชี้แจงหน้าที่ต่างๆ ที่นักศึกษาฝึกสอนควรทราบและต้องปฏิบัติ	-	-	1	25	34	5	57.00	
2	แนะนำนักเรียนให้รู้จักนักศึกษาฝึกสอนในฐานะครูคนหนึ่งของสถานศึกษา	-	-	-	27	33	5	55.00	
3	แนะนำให้นักศึกษาฝึกสอนทราบถึง นโยบาย ปัญหา และอุปสรรคต่างๆ ในสถานศึกษา	-	4	3	32	21	4	53.00	
4	พบปะอาจารย์นิเทศมาถึงสถานศึกษา	-	-	3	32	25	4	53.00	
5	ให้การต้อนรับนักศึกษาฝึกสอนในฐานะผู้ร่วมงานที่ทำประโยชน์ให้แก่สถานศึกษา	-	-	3	26	31	5	52.00	
6	ให้คำแนะนำช่วยเหลือแก่นักศึกษาฝึกสอนเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในทุกเรื่อง	-	-	-	7	23	30	5	50.00
7	คอยกระตุ้นและจูงใจให้นักศึกษาฝึกสอนมีความกระตือรือร้นในการทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมาย	-	-	1	30	29	4	50.00	
8	พบปะส่วนตัวกับการศึกษาฝึกสอนเพื่อสนทนาเรื่องส่วนตัวและการเรียนการสอน	-	-	4	26	30	5	51.00	

จากตารางที่ 11 แสดงบทบาทที่คาดหวังของอาจารย์ที่เลี้ยง ด้านการอำนวยความสะดวกอื่นๆ พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่า อาจารย์ที่เลี้ยงควรปฏิบัติในระดับมากที่สุด (MODE = 5) 5 รายการ โดยมี 3 รายการดังนี้ ชี้แจงหน้าที่ต่างๆ ที่นักศึกษาฝึกสอนควรทราบและต้องปฏิบัติ (ร้อยละ 57.00) แนะนำให้นักเรียนให้รู้จักนักศึกษาสอนในฐานะครูคนหนึ่งของสถานศึกษา (ร้อยละ 55.00) และให้การต้อนรับนักศึกษาฝึกสอนในฐานะผู้ร่วมงานที่ทำประโยชน์ให้แก่สถานศึกษา (ร้อยละ 52.00) ส่วนความคาดหวังในระดับมาก (MODE = 4) มี 3 รายการคือแนะนำให้นักศึกษาฝึกสอนทราบถึง นโยบาย ปัญหา และอุปสรรคต่างๆ ในสถานศึกษา และแนะนำนักเรียนให้รู้จักนักศึกษาฝึกสอนในฐานะครู คนหนึ่งของสถานศึกษา (ร้อยละ 53.00) เท่ากัน และคอยกระตุ้นและจูงใจให้นักศึกษาฝึกสอนมีความกระตือรือร้นในการทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมาย (ร้อยละ 50.00)

ตารางที่ 12 แสดงบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่เลี้ยงด้านการอำนวยความสะดวกอื่น ๆ

บทบาทของอาจารย์ที่เลี้ยง	ระดับความคิดเห็น					MODE	ร้อยละ
	1	2	3	4	5		
1 ชี้แจงหน้าที่ต่าง ๆ ที่นักศึกษาฝึกสอนฝึกสอนควรทราบและต้องปฏิบัติ	-	6	39	7	8	3	65.00
2 แนะนำนักเรียนให้รู้จักนักศึกษาฝึกสอนในฐานะครูคนหนึ่งของสถานศึกษา	-	-	25	35	-	4	58.00
3 แนะนำให้นักศึกษาฝึกสอนทราบถึงนโยบาย ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในสถานศึกษา	-	9	39	6	6	3	60.00
4 พบปะอาจารย์นิเทศก์ทุกครั้งที่อาจารย์นิเทศก์มาถึงหน่วยฝึกสอน	2	4	23	31	-	4	52.00
5 ให้การต้อนรับนักศึกษาฝึกสอนในฐานะร่วมงานที่หาประโยชน์ให้แก่สถานศึกษา	-	7	28	20	5	3	47.00
6 ให้คำแนะนำช่วยเหลือแก่นักศึกษาฝึกสอนเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในทุกเรื่อง	-	3	37	15	5	3	62.00
7 คอยกระตุ้นและจูงใจให้นักศึกษาฝึกสอนมีความกระตือรือร้นในการทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมาย	-	12	33	15	-	3	55.00
8 พบปะส่วนตัวกับนักศึกษาฝึกสอนเพื่อสนทนาเรื่องส่วนตัวและการเรียนการสอน	3	7	20	30	-	4	50.00

จากตารางที่ 12 แสดงถึงบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่เลี้ยงด้านการอำนวยความสะดวกอื่น ๆ พบว่านักศึกษาส่วานใหญ่แสดงความคิดเห็นว่า อาจารย์ที่เลี้ยงปฏิบัติอยู่ในระดับมาก (MODE = 4) 3 รายการ ได้แก่ แนะนำนักเรียนให้รู้จักนักศึกษาฝึกสอนในฐานะครูคนหนึ่งของสถานศึกษา (ร้อยละ 58.00) พบปะอาจารย์นิเทศก์ทุกครั้งที่อาจารย์นิเทศก์มาถึงหน่วยฝึกสอน (ร้อยละ 52.00) และพบปะส่วนตัวกับนักศึกษาฝึกสอนเพื่อสนทนาเรื่องส่วนตัวและการเรียนการสอน (ร้อยละ 50.00) ส่วนความคิดเห็นในระดับปานกลาง (MODE = 3) มี 5 รายการ โดยมี 3 แรกดังนี้ชี้แจงหน้าที่ต่าง ๆ ที่นักศึกษาฝึกสอนฝึกสอนควรทราบและต้องปฏิบัติ (ร้อยละ 65.00) ให้คำแนะนำช่วยเหลือแก่นักศึกษาฝึกสอนเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในทุกเรื่อง (ร้อยละ 62.00) และแนะนำให้นักศึกษาฝึกสอนทราบถึงนโยบาย ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในสถานศึกษา (ร้อยละ 60.00)

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคที่นักศึกษาฝึกสอนพบ
ตารางที่ 13 แสดงปัญหาและอุปสรรคที่นักศึกษาฝึกสอนพบ

ปัญหาและอุปสรรค	จำนวน	ร้อยละ
ปัญหาการเดินทาง	37	66.67
ปัญหาการขอรับค่าปรึกษา	23	33.33
รวม	60	100.00

จากตารางที่ 13 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคพบว่าปัญหาส่วนใหญ่ของนักศึกษา คือ การเดินทางจำนวน 37 คน (ร้อยละ 66.67) รองลงมา คือการขอรับค่าปรึกษาจำนวน 23 คน (ร้อยละ 33.33)

4.2. วิจัยรณผล

ความคาดหว้งเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของอาจรรยที่เลี้ยง จากผลการศีกษาเกี่ยวกับความคาดหว้งเรื่ออายุของอาจรรยที่เลี้ยงที่นักศีกษาฝีกสอนคาดหว้งไว้มากที่สุด คือ อายุระหวาง 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 63.33 และอายุการทำงานหรือประสบการณในการเป็นครุอยูที่ 7-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.33 ซึ่งจัดว่าเป็นช่วงอายุและประสบการณในการเป็นครุมานานพอสมควร ตรงกับ ชนะ วันหนุน (2521 : 56) ที่กล่าวถึงเรื่อประสบการณการสอนของอาจรรยที่เลี้ยง และพบวาประสบการณการสอนเป็นสื่งจำเป็นมากสำหรับารเป็นอาจรรยที่เลี้ยง เพราะอาจรรยที่เลี้ยงจะต้อให้ค่านะนำเกี่ยวกับการสอนวิชาต่าง ๆ แก่นักศีกษาฝีกสอน บุคคลเหล่านี้แมจะมีคุณวุฒิทางการศีกษาไม่สูงแต่ถ้ามีประสบการณานพอสมควรยอมทราบถึงปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของครุและกลวิธีในการสอน ซึ่งอาจรรยที่เลี้ยงคนใดมีประสบการณในการเป็นครุน้อยไม่อาจสามารถชี้แนะปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหาบางอย่างแก่นักศีกษาฝีกสอนได้

บทบาทของอาจรรยที่เลี้ยง

ก.บทบาทที่คาดหว้งของอาจรรยที่เลี้ยงตามความคิดเห็นของนักศีกษาฝีกสอนภาควิชาครุศาสตร์เกษตที่ออกฝีกสอนในปีการศีกษา 2540 คาดหว้งวาอาจรรยที่เลี้ยงควรปฏิบัติทางด้านต่าง ๆ อยูในระดับมากทุกด้าน อาจเป็นเพราะแบบสอบถามเป็นคำถามนำให้คาดหว้งวาอาจรรยที่เลี้ยงควรปฏิบัติหน้าที่มาก เมื่อพิจารณาค่าฐานนิชม (MODE) และค่าร้อยละของ ความคาดหว้งในบทบาทของอาจรรยที่เลี้ยงโดยส่วนรวมทุกด้านอยูในคะแนนที่สูงสุด คือ อยูในระดับค่าฐานนิชม (MODE) ที่ 5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข. บทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่เลี้ยงตามความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอนภาควิชา ครุศาสตร์เกษตรที่ออกฝึกสอนปีการศึกษา 2540 ผลจากการวิจัยพบว่านักศึกษาฝึกสอนมีความ คิดเห็นว่าอาจารย์ที่เลี้ยงได้ปฏิบัติจริงในบทบาททุกด้านอยู่ในค่าฐานนิยมที่ปฏิบัติปานกลาง (MODE = 3) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของบุญเริ่ม ม่วงนา (2519 : 118) ที่พบว่าอาจารย์ที่เลี้ยง ช่วยเหลือนักศึกษาฝึกสอนระดับปานกลาง การที่อาจารย์ที่เลี้ยงปฏิบัติด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับปาน กลาง อาจเนื่องมาจากอาจารย์ที่เลี้ยงขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณลักษณะและการแสดง บทบาทของอาจารย์ที่เลี้ยงอย่างถูกต้อง หรืออาจจะเป็นไปได้ที่อาจารย์ที่เลี้ยงมีภาระในหน้าที่ครู ปกติมากเกินไปจนไม่มีเวลาสำหรับการฝึกสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉันทลักษณ์ ศรีนิลทา (2508 : 96) อีกประการหนึ่งการปฏิบัติบทบาทจริงของอาจารย์ที่เลี้ยง ที่ทำได้ระดับ ปานกลางนั้นอาจมาจากสาเหตุที่ว่าอาจารย์ประจำคนหนึ่ง ๆ นั้นมิได้มีหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ เป็นอาจารย์ที่เลี้ยงแต่เพียงอย่างเดียวอาจจะต้องรับตำแหน่งอื่น ๆ เช่น ผู้ช่วยฝ่ายต่าง ๆ หัวหน้า หมวด เป็นต้น จึงทำให้ปฏิบัติหน้าที่ได้ในระดับปานกลาง

ค. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทบาทที่คาดหวังและปฏิบัติจริงของอาจารย์ ที่เลี้ยงของอาจารย์ที่เลี้ยงตามความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอนในปีการศึกษา 2540 พบว่าบทบาท ที่คาดหวังกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่เลี้ยง ตามความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอน แตกต่างกันว่า บทบาทที่คาดหวังอยู่ลำดับคะแนนที่มาก (MODE = 5) แต่บทบาทที่ปฏิบัติจริงของ อาจารย์ที่เลี้ยงกลับอยู่ที่ลำดับคะแนนที่ปานกลาง (MODE=3)

การที่ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามสมมุติฐานมาจากสาเหตุดังนี้

บทบาทของอาจารย์ที่เลี้ยงยังไม่มีกำหนดไว้อย่างแน่นอน โดยเฉพาะรายละเอียด ของบทบาททั้งหมดที่อาจารย์ที่เลี้ยงต้องปฏิบัติ นอกจากนี้ทางภาคครุศาสตร์เกษตรยังไม่ได้ส่ง เอกสารชี้แจงให้บุคคลที่จะมาเป็นอาจารย์ที่เลี้ยงทราบบทบาทของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับเอกสาร การสัมมนาการฝึกสอนรุ่นที่ 5 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2521 : 58) กล่าวว่า “อาจารย์ที่เลี้ยง ไม่รู้หน้าที่ของตนเองในการให้คำแนะนำการปฏิบัติงานของนิสิตในการสอน ทำให้ นิสิตไม่ทราบว่าจะปรึกษากับใครเพราะอาจารย์ที่เลี้ยงไม่ทราบบทบาทของตนเอง” ดังนั้นจึง ทำให้อาจารย์ที่เลี้ยงปฏิบัติบทบาทของตนเองในฐานะอาจารย์ที่เลี้ยงได้ไม่ดีเท่าที่ควร ผลการวิจัย เกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่เลี้ยงพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

นักศึกษาฝึกสอน บุคลากรต่าง ๆ มีอิทธิพลต่อการแสดงบทบาทของอาจารย์ที่เลี้ยง สิ่ง ที่เป็นจุดบกพร่องที่ทำให้การฝึกสอนไม่ค่อยได้ผลตามจุดมุ่งหมาย อาจไม่ได้มาจากอาจารย์ที่เลี้ยง แต่ควรย้อนไปถึงตัวนักศึกษาฝึกสอนด้วยเช่นกัน ถ้านักศึกษาฝึกสอนเป็นคนเฉื่อยชา ไม่ตั้งใจสอน พฤติกรรมเหล่านี้จะส่งผลในการแสดงบทบาทของอาจารย์ที่เลี้ยง นอกจากนี้ภาระหน้าที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของอาจารย์ที่เลี้ยงที่มีมากเกินไป อาจทำให้อาจารย์ที่เลี้ยงเหน็ดเหนื่อยหรือเครียดในบางเวลา โอกาสแสดงบทบาทที่ดีกับนักศึกษาฝึกสอนจะน้อยลง หรือไม่มีเวลาปฏิบัติตามบทบาทที่คาดหวัง การพบปะระหว่างอาจารย์ที่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอนเพื่อปรึกษาหรือวางแผนทางและแก้ปัญหาพร้อมกันยังมีน้อยมาก โดยเฉพาะอาจารย์ที่เลี้ยงควรเข้าร่วมปฐมนิเทศนักศึกษาฝึกสอนใหม่ เพราะจะทำให้มีโอกาสทราบแนวทางในการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง

นอกจากนี้ผลการวิจัยพบว่า เมื่อพิจารณาค่าฐานนิยม (MODE) และค่าร้อยละของบทบาทที่คาดหวังสูงกว่าค่าค่าฐานนิยม (MODE) และค่าร้อยละของบทบาทที่ปฏิบัติจริงทุกด้านเช่นกัน แต่ค่าเฉลี่ยของบทบาทที่ปฏิบัติจริงแต่ละด้านไม่ปรากฏอยู่ในระดับที่ไม่ปฏิบัติ ซึ่งช่องว่างระหว่างความคาดหวังและปฏิบัติจริงของนักศึกษาฝึกสอนที่มีต่อบทบาทที่อาจารย์ที่เลี้ยงมีความแตกต่างกันไม่มาก แสดงว่านักศึกษาฝึกสอนมีความเข้าใจในการแสดงบทบาทของอาจารย์ที่เลี้ยงที่ควรจะเป็นไปได้และอาจารย์ที่เลี้ยงสามารถปฏิบัติตามบทบาทด้านต่าง ๆ ระดับปานกลางถ้าได้มีการร่วมมือกันระหว่างฝ่ายต่าง ๆ ทั้ง อาจารย์ที่เลี้ยง นักศึกษาฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ ผู้อำนวยการ จะทำให้การฝึกสอนและการแสดงบทบาทของอาจารย์ที่เลี้ยงมีประสิทธิภาพขึ้น

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของนักศึกษาฝึกสอน ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ที่ฝึกสอนปีการศึกษา 2540 แบ่งเป็นเรื่อง เพศ อายุ สังกัดสถานที่ฝึกสอน จำนวนชั่วโมงการสอนในหนึ่งสัปดาห์ วิชาที่สอนนอกเหนือจาก วิชาทางการเกษตร และอาจารย์ที่เลี้ยงที่นักศึกษาฝึกสอนอยู่ในความดูแล

เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวัง และปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่เลี้ยง ตามความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอน แบ่งเป็นการศึกษาสภาพทั่วไปของอาจารย์ที่เลี้ยง

เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของนักศึกษาฝึกสอน ที่ได้รับระหว่างฝึกสอน ได้แก่ ปัญหาและอุปสรรคในการเดินทาง ปัญหาและอุปสรรคในการขอรับค่าปรึกษา และปัญหา และอุปสรรคของนักศึกษาฝึกสอนกับการรับผิดชอบสอน

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาฝึกสอน ภาควิชาครุศาสตร์เกษตรที่ ออกฝึกสอนในปีการศึกษา 2540 ระดับปริญญาต่อเนื่อง 2 ปี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมสถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำนวน 10 คน

การดำเนินการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพ ทั่วไปของอาจารย์ที่เลี้ยง ที่นักศึกษาฝึกสอนต้องการ และเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ ปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่เลี้ยงตามความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอน ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร ระดับปริญญาตรีต่อเนื่องปีที่ 2 ที่ออกฝึกสอนในปีการศึกษา 2540

ผลการวิจัย

ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยนักศึกษาชายและ นักศึกษาหญิง ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-23 ปี ได้ฝึกสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาใน กรุงเทพมหานครมีจำนวนมากเป็นอันดับที่ 1 จำนวนชั่วโมงการสอน 6-8 ชั่วโมง ส่วนใหญ่สอน วิชาทางการเกษตร และได้รับมอบหมายให้สอนวิชาอื่นๆ คือ วิชากิจกรรมลูกเสือ- ผู้บำเพ็ญ ประโยชน์ และชุมนุมอื่นๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทบาทที่คาดหวังและปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่เลี้ยง

บทบาทที่คาดหวังเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของอาจารย์ที่เลี้ยง อายุ เพศ ระดับการศึกษาที่เหมาะสมของอาจารย์ที่เลี้ยงส่วนใหญ่คาดหวังไว้ว่าอาจารย์ที่เลี้ยงควรมีอายุอยู่ระหว่าง 26-30 ปี ไม่ควรจำกัดเพศและไม่ควรจำกัดระดับการศึกษาด้วย

บทบาทที่คาดหวังและปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่เลี้ยงในด้านต่างๆ โดยสรุปเป็นรายด้านดังนี้

ด้านการให้คำแนะนำ ปรีกษาช่วยเหลือหรืออำนวยความสะดวกในการ เตรียมการสอน นักศึกษาฝึกสอนภาควิชาครุศาสตร์เกษตรส่วนใหญ่ คาดหวังว่าอาจารย์ที่เลี้ยงควรปฏิบัติหน้าที่ด้านนี้อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะเรื่องภาระชี้แจงแนะนำหลักสูตร ประมวลการสอน โครงการสอน และแบบเรียนแก่นักศึกษาฝึกสอน การปฏิบัติจริงด้านการให้คำแนะนำ ปรีกษาช่วยเหลือหรืออำนวยความสะดวกในการเตรียมการสอน นักศึกษส่วนใหญ่ได้ลงความเห็นว่าย่าอาจารย์ที่เลี้ยงได้ปฏิบัติหน้าที่ทุกด้านอยู่ในระดับน้อย โดยเฉพาะเรื่องการตรวจแก้ไขบันทึกการสอนล่วงหน้า เพื่อปรับปรุงแก้ไขก่อนนักศึกษาฝึกสอนนำไปสอน เป็นเรื่องที่ยังนักศึกษส่วนใหญ่ลงความเห็นว่าย่าอาจารย์ที่เลี้ยงปฏิบัติจริงด้านนี้น้อยที่สุด

ด้านการปรับปรุงการสอน นักศึกษาฝึกสอนภาควิชาครุศาสตร์เกษตรส่วนใหญ่ คาดหวังว่าอาจารย์ที่เลี้ยงควรปฏิบัติหน้าที่ด้านนี้อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะในเรื่องการติดตามผลการปรับปรุงการสอนอย่างสม่ำเสมอ การปฏิบัติจริงของด้านการปรับปรุงการสอน นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่ได้ลงความเห็นว่าย่าอาจารย์ที่เลี้ยงได้ปฏิบัติหน้าที่ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะในเรื่องการให้แนวคิดใหม่ๆเกี่ยวกับการปรับปรุงการสอนอย่างสม่ำเสมอ และเรื่องการร่วมปรึกษากับอาจารย์นิเทศก์เพื่อปรับปรุงการสอนของนักศึกษาฝึกสอน เป็นสองเรื่องที่ยังนักศึกษฝึกสอนลงความเห็นว่าย่าอาจารย์ที่เลี้ยงปฏิบัติหน้าที่น้อยเท่ากันในการปรับปรุงการสอน

ด้านการให้คำแนะนำด้านบุคลิกภาพ นักศึกษาฝึกสอนภาควิชาครุศาสตร์เกษตรส่วนใหญ่ คาดหวังว่าอาจารย์ที่เลี้ยงควรปฏิบัติหน้าที่ด้านนี้อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะการพยายามสอนและถ่ายทอดลักษณะครูที่ดีแก่นักศึกษาฝึกสอน การปฏิบัติจริงด้านการให้คำแนะนำด้านบุคลิกภาพ นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่ ได้ลงความเห็นว่าย่าอาจารย์ที่เลี้ยงได้ปฏิบัติหน้าที่ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก โดยข้อการพยายามสอนและถ่ายทอดลักษณะครูที่ดีแก่นักศึกษาฝึกสอน นักศึกษาลงความเห็นว่าย่าอาจารย์ที่เลี้ยงปฏิบัติหน้าที่นี้ในระดับปานกลาง

ด้านการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมภายในของสถานศึกษา นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่คาดหวังว่าอาจารย์ที่เลี้ยงควรปฏิบัติหน้าที่ด้านนี้อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะในเรื่องการเปิดโอกาสให้นักศึกษาฝึกสอนได้แสดงความสามารถด้วยตนเองในการทำกิจกรรมที่ได้รับมอบ

หมาย การปฏิบัติจริงด้านการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมภายในของสถานศึกษา นักศึกษาได้ลงความเห็นว่าคุณครูที่เลี้ยงได้ปฏิบัติหน้าที่ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการอำนวยความสะดวกอื่นๆ นักศึกษาฝึกสอนภาควิชาครุศาสตร์เกษตรส่วนใหญ่คาดหวังว่าคุณครูที่เลี้ยงควรปฏิบัติหน้าที่ด้านนี้อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะเรื่องการจัดแจงหน้าที่ต่างๆ ที่นักศึกษาฝึกสอนควรทราบและต้องปฏิบัติ และเรื่องการแนะนำให้นักเรียนรู้จักนักศึกษาฝึกสอนในฐานะครูคนหนึ่งของโรงเรียน การปฏิบัติจริงด้านการอำนวยความสะดวกอื่นๆ นักศึกษาฝึก-สอนได้ลงความเห็นว่าคุณครูที่เลี้ยงได้ปฏิบัติหน้าที่ทุกด้านอยู่ ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะเรื่องการแนะนำนักศึกษาฝึกสอนทราบถึง นโยบาย ปัญหา และอุปกรณ์สถานศึกษา ซึ่งเป็นเรื่องที่นักศึกษาฝึกสอนลงความเห็นว่าคุณครูที่เลี้ยงปฏิบัติหน้าที่น้อยที่สุดในด้านนี้

ปัญหาและอุปสรรคที่นักศึกษาพบ พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการขอรับคำปรึกษา มีมากที่สุด ทั้งนี้ นักศึกษาฝึกสอนได้ลงความเห็นว่าคุณครูที่เลี้ยงมีภาระหน้าที่ที่ต้องทำนอกเหนือจากหน้าที่การสอน

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ข้อเสนอแนะสำหรับภาควิชาครุศาสตร์เกษตรที่จะส่งนักศึกษา ไปฝึกสอนในปีการศึกษา 2541 ต่อไป

1. ควรนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ในการวางแผนประสานงาน โดยร่วมมือกับโรงเรียนหรือสถานศึกษาต่างๆ
2. ควรจัดสัมมนาเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่เลี้ยง เพื่ออาจารย์ที่เลี้ยงจะได้เข้าใจและปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนได้ถูกต้อง
3. ทางภาควิชาควรจัดประชุมนิเทศอาจารย์ที่เลี้ยงของแต่ละสถานที่ฝึกสอน
4. ทางภาควิชาควรจัดเอกสารชี้แจงเกี่ยวกับบทบาท และหน้าที่ของอาจารย์ที่เลี้ยงตามสถานที่ที่ตอบรับการรับตัวนักศึกษาฝึกสอน

5.2.2 ข้อเสนอแนะสำหรับสถานศึกษาที่รับนักศึกษาฝึกสอน

1. สถานศึกษาควรเห็นความสำคัญ และสนับสนุนอาจารย์ประจำการที่ที่ได้รับหน้าที่เป็นอาจารย์ที่เลี้ยง โดยลดภาระด้านอื่นๆ ลง เพื่อจะได้มีเวลาให้กับนักศึกษาฝึกสอนเต็มที่
2. สถานศึกษาควรคัดเลือกผู้ที่จะมาเป็นอาจารย์ที่เลี้ยง ให้มีลักษณะสอดคล้องกับภาควิชากำหนด ซึ่งจะช่วยให้แนะนำนักศึกษาฝึกสอนและปฏิบัติตามบทบาทของอาจารย์ที่เลี้ยง ได้ดียิ่งขึ้น

5.2.3 ข้อเสนอแนะสำหรับอาจารย์นิเทศก์

1. ควรมีการประชุมประสานงานร่วมมือกับอาจารย์ที่เลี้ยง เพื่อร่วมกันแก้ปัญหาของนักศึกษาฝึกสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ควรพบปะหรือกับอาจารย์ที่เลี้ยงทุกครั้งที่อาจารย์ไปนิเทศก์การสอน
3. ควรเข้าใจบทบาทและหน้าที่ของอาจารย์ที่เลี้ยง พร้อมชี้แจงให้อาจารย์ที่เลี้ยง

เข้าใจบทบาทของตนเอง

5.2.4 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. การศึกษาบทบาทที่คาดหวังและปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่เลี้ยง ตามความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอน ภาควิชาครุศาสตร์ศึกษาด้านอื่นๆที่นอกเหนือจากที่ผู้วิจัยได้ศึกษาไว้
2. ในการแจกเครื่องมือนี้ ผู้วิจัยขอเสนอให้แจกแบบสอบถามกับกลุ่มประชากรกลุ่มเดิม 2 ครั้ง คือ ชุดแรกสอบถามในตอนต้นที่ 1 ตอนที่ 2 เฉพาะเรื่องบทบาทที่คาดหวัง และตอนที่ 3 ควรแจกในขณะที่นักศึกษาเริ่มการฝึกสอนใหม่ๆ และแจกแบบสอบถามตอนที่ 2 เรื่องบทบาทที่ปฏิบัติจริง ในขณะที่นักศึกษาฝึกสอนใกล้เสร็จสิ้นการฝึกสอน การทำแบบนี้จะช่วยให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงและลดความรู้สึกลำเอียงของผู้ตอบแบบสอบถามได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- กรมการฝึกหัดครู. 2521. โครงการปรับปรุงการสอนในโครงการฝึกหัดครูชนบท. กรุงเทพมหานคร :
เจริญวิทยาการพิมพ์
- ครุศาสตร์เกษตร ภาควิชา. 2536. การสอนแบบจุดภาค. ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์-
อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- จิตรสมร ชุ่มอินทรจักร . 2507. ปัญหาความยุ่งยากที่นักศึกษาฝึกสอนพบในการฝึกสอนระดับมัธยม-
ศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เจริญ ไวรศักดิ์. 2531. ความเป็นครู. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- เจริญผล สุวรรณโชติ. 2524. หัวใจการฝึกหัดครู. กรุงเทพมหานคร: อักษรพิทยา.
- ฉันทลักษณ์ ศรีนิลทา. 2508. บทบาทของอาจารย์ช่วยฝึกสอนที่มีต่ออาจารย์ฝึกสอน. วิทยานิพนธ์
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย.
- ชนะ วันหนูน. 2521. อุปสรรคบางประการในโครงการฝึกสอนของนิสิตสาขาศึกษาศาสตร์
เกษตร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2517-2520.
วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชูศรี สุวรรณโชติ. 2521. โครงการปรับปรุงแผนการสอนในโครงการฝึกหัดครูชนบท. กรุงเทพฯ:
เจริญวิทยการพิมพ์.
- บุญเรียม ม่วงนา. 2529. บทบาทที่คาดหวังและปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่เลี้ยงตามความคิดเห็นของ
นักศึกษาฝึกสอนเอกสังคมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาสังคมศึกษา-การสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ปัญญา เลิศศิริ. 2522. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกสอนของนักศึกษาเอกเกษตรศาสตร์ระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาในวิทยาลัยครูภาคตะวันตกและภาคใต้สังกัดกรมการฝึก
หัดครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ปิฎุระ บุญนาถ. 2514. คู่มือครูวิธีสอนวิชาเกษตร. กรุงเทพมหานคร: เพื่ออักษร.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ปิฎุชะ นุนนาค. 2519. รายงานการสัมมนาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรการสอนวิชาเกษตร.
ภาควิชาเกษตรศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยครูนครสวรรค์.
- ประคอง กรรณสูต. 2528. สถิติสำหรับการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- พรทิพย์ วีธีเจริญ. 2519. คุณสมบัติของครูเกษตรตามความต้องการของโรงเรียนมัธยมศึกษาและ
วิทยาลัยซึ่งต่ำกว่าอุดมศึกษาในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ละเมียด ติมอักษร. 2509. หลักการศึกษ. สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย.
- ละเอียด มีแก้ว. 2533. ความคิดเห็นของอาจารย์ที่เลี้ยงต่อการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอนสาขา
ครุศาสตร์เทคโนโลยีการเกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยี -
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ปัญหาพิเศษปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรม
บัณฑิต ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอม-
เกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- วณีย์ ศรีเอี่ยมทอง. 2530. การดำเนินงานนิเทศก์การฝึกสอนในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่ การศึกษาเฉพาะกรณี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชา-
บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศศิธร สระทองคำ. 2531. คุณสมบัติของนิสิตฝึกสอนสาขาศึกษาศาสตร์เกษตรตามความคิดเห็น
ของครู-อาจารย์ที่เลี้ยง. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาอาชีว-
ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศึกษาศาสตร์, คณะ. 2530. รายงานการสัมมนา. คู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ. มหาวิทยาลัย-
เกษตรศาสตร์. (อัคราณา)
- สถาพร ดิษฐ์. 2538. ศึกษาคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของนักศึกษาฝึกสอน ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ตามความคิดเห็นของอาจารย์ที่เลี้ยงและนักเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิต-
วิทยาลัย. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- สมบัติ แสงบำรุง และประณม แสงสว่าง. 2523. คู่มือการสอน. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย-
ศิลปากร.
- อบรม สีนภิบาล. 2531. ประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติ คู่มือฝึกสอน. กรุงเทพฯ: โอเคียนสโตร์.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

เรื่อง

บทบาทที่คาดหวังและปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่เลี้ยง ตามความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอน ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลที่กรอกลงในแบบสอบถามนี้จะไม่มีผลต่อผลการเรียนของท่าน

แบบสอบถามมี 3 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ สถานศึกษาที่ฝึกสอน

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังและปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่เลี้ยงตามความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอน โดยสอบถามบทบาทของอาจารย์ที่เลี้ยงในด้านการให้คำแนะนำ ปรึกษาช่วยเหลือหรืออำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่นักศึกษาฝึกสอนพบ

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

จรรยา ภูักัน

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดอ่านรายละเอียดเกี่ยวกับตัวท่าน โดยขีดเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ตามความจริง

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. อายุ ปี
3. สถานศึกษาที่ท่านฝึกสอน
 - () โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพฯ
 - () โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตปริมณฑล
 - () สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
 - () วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี
4. สถานศึกษาที่ท่านฝึกสอนจัดให้ท่านได้สอนสัปดาห์ละกี่คาบ..... (ระบุจำนวนคาบ)
5. นอกเหนือจากวิชาทางการเกษตรแล้ว ท่านสอนวิชาอื่นอีกหรือไม่
 - () สอน
 - () ไม่ได้สอน
 ในกรณีที่ท่าน ได้สอนวิชาอื่น ท่านสอนวิชาใด

() ภาษาไทย	() วิทยาศาสตร์
() ภาษาอังกฤษ	() คณิตศาสตร์
() คอมพิวเตอร์เบื้องต้น	() พลศึกษา
() สังคมศึกษา	() อื่น ๆ โปรดระบุ
6. จำนวนอาจารย์ที่เลี้ยงที่ท่านอยู่ในความดูแลกี่คน.....เพศชาย..... คน เพศหญิง..... คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังและปฏิบัติจริงของอาจารย์ที่เลี้ยงโดยแยกออกเป็น 2 ส่วน คือ

2.1 ความคาดหวังเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของอาจารย์ที่เลี้ยงโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนในส่วนที่เป็นความคาดหวังเพียงช่องเดียว

1. ท่านคาดหวังว่าผู้ที่เหมาะสมจะเป็นอาจารย์ที่เลี้ยงควรมีอายุประมาณเท่าไร

- () 21 - 25 ปี
- () 26 - 30 ปี
- () 31 - 35 ปี
- () 35 - 40 ปี
- () 40 ปีขึ้นไป

2. ท่านคาดหวังว่าอาจารย์ที่เลี้ยงควรเป็นเพศใด

- () อาจารย์ชาย
- () อาจารย์หญิง
- () ไม่จำกัดชายหรือหญิง

3. ท่านคาดหวังว่าอาจารย์ที่เลี้ยงควรมีการศึกษาระดับใด

- () ปริญญาตรีในสาขาที่สอน
- () สูงกว่าปริญญาตรีในสาขาที่สอน
- () ไม่จำกัดระดับการศึกษาแต่ตรงกับสาขาที่สอน

4. ท่านคาดหวังว่าอาจารย์ที่เลี้ยงควรมีประสบการณ์ในการสอน จำนวน ปี

2.2 พิจารณารอบบทบาทที่คาดหวังและปฏิบัติจริงของตามลักษณะในส่วนที่เป็นข้อความสั้นๆ มากน้อยเพียงใด แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนของส่วนที่ปฏิบัติจริงเพียงช่องเดียว

ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตรฐานแบบประเมินค่า มี 5 ตัวเลือก

1. หมายถึง น้อยที่สุด หรือ ไม่ได้ปฏิบัติ
2. หมายถึง คาดหวังไว้น้อย หรือ ปฏิบัติน้อย
3. หมายถึง คาดหวังไว้ปานกลางหรือ ปฏิบัติปานกลาง
4. หมายถึง คาดหวังไว้มาก หรือ ปฏิบัติมาก
5. หมายถึง คาดหวังไว้มากที่สุด หรือ ปฏิบัติมากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทบาทของอาจารย์ที่เลี้ยง	คาดหวัง					ปฏิบัติจริง				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
ก. บทบาทในด้านการให้คำแนะนำ ปรึกษาช่วยเหลือหรืออำนวยความสะดวก สะดวกในด้านการเตรียมการสอน 1.ชี้แจงแนะนำเรื่องหลักสูตรประมวล การสอน โครงการสอนและแบบเรียน แก่นักศึกษาฝึกสอน										
2. แนะนำการวางแผนการสอนทั้งระยะ สั้นและระยะยาว										
3. ร่วมประชุมกับนักศึกษาฝึกสอนเพื่อ แสดงความคิดเห็นร่วมกันเกี่ยวกับข้อ ดีและข้อบกพร่องของการสอน										
4. ตรวจสอบบันทึกการสอนล่วงหน้า เพื่อปรับปรุงแก้ไขก่อนนักศึกษาฝึก สอนนำไปสอน										
5. อธิบายแนะนำช่วยเหลือนักศึกษาฝึก สอนในการศึกษาเด็กทั่วไป										
6. อธิบาย แนะนำเนื้อหาวิชา กิจกรรม ต่าง ๆ พร้อมทั้งเทคนิควิธีการที่จะ ให้นักเรียน สนใจเกี่ยวกับบทเรียนและ การเรียน										
7. ให้ความช่วยเหลือในการปกครองชั้น เรียน										
8. แนะนำนักศึกษาฝึกสอน ให้ทราบ ถึงแหล่งวิชาการต่าง ๆ เพื่อจะได้ เลือกให้เกิดประโยชน์แก่การเรียน										
9. ช่วยเหลือแนะนำให้นักศึกษาฝึกสอน เข้าใจกระบวนการวัดและประเมินผล ตามหลักสูตรที่กำหนด										

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทบาทของอาจารย์ที่เลี้ยง	คาดหวัง					ปฏิบัติจริง				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
ข. บทบาทด้านการปรับปรุงการสอน										
1. บันทึกความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถในด้านการสอนของนักศึกษาในบันทึกการสอนอย่างสม่ำเสมอ										
2. สังเกตการสอน การทำงานในชั้นเรียนและวิจารณ์หลังการสอนทุกครั้งของนักศึกษาฝึกสอนเพื่อปรับปรุงข้อบกพร่องโดยสม่ำเสมอ										
3. บอกข้อบกพร่องพร้อมเสนอแนวทางแก้ไขให้นักศึกษาฝึกสอนอย่างสม่ำเสมอ										
4. ติดตามผลการปรับปรุงการสอนอย่างสม่ำเสมอ										
5. ให้แนวคิดใหม่ ๆ เกี่ยวกับการปรับปรุงการสอนอย่างสม่ำเสมอ										
6. รวมปรึกษากับอาจารย์ในเทศก์เพื่อปรับปรุงการสอนของนักศึกษาฝึกสอน										
ค. บทบาทด้านการให้คำแนะนำเกี่ยวกับบุคลิกภาพ										
1. แนะนำนักศึกษาฝึกสอนในการวางตัวให้เหมาะสมกับการเป็นครู										
2. ช่วยให้นักศึกษาฝึกสอนคุ้นเคยกับสิ่งแวดล้อมต่างๆในโรงเรียน เช่น อาคารสถานที่และบุคลากรในสถานศึกษา										

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทบาทของอาจารย์ที่เลี้ยง	คาดหวัง					ปฏิบัติจริง				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
3. ช่วยให้นักศึกษาฝึกสอนเข้าใจบทบาทและหน้าที่ของครูโดยทั่วไป เช่น ครูประจำชั้น										
4. พยายามสอนและถ่ายทอดลักษณะครูที่ดีแก่นักศึกษาฝึกสอน										
5. แนะนำนักศึกษาฝึกสอนให้มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู										
ง. บทบาทด้านการให้คำแนะนำเกี่ยวกับ การเข้าร่วมกิจกรรมภายในโรงเรียน										
1. สอบถามความสมัครใจของนักศึกษาฝึกสอนก่อนมอบหมายกิจกรรมภายในสถานศึกษา										
2. มอบหมายงานกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสามารถของนักศึกษา										
3. เปิดโอกาสให้นักศึกษาฝึกสอนได้แสดงความสามารถด้วยตนเองในการทำกิจกรรมที่ได้รับ										
4. เปิดโอกาสให้นักศึกษาฝึกสอนได้ร่วมกิจกรรมภายในสถานศึกษาตามควร										
5. แนะนำนักศึกษาฝึกสอนในกิจกรรมภายในสถานศึกษาที่นักศึกษาฝึกสอนได้รับ										

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทบาทของอาจารย์ที่เลี้ยง	คาดหวัง					ปฏิบัติจริง				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
6. คอยดูแลและอำนวยความสะดวกด้านอุปกรณ์แผนการดำเนินงานในกิจกรรมที่นักศึกษาฝึกสอนได้รับมอบหมาย										
7. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการแก้ปัญหาในกิจกรรมภายในนั้นๆ เมื่อนักศึกษามาขอคำปรึกษา										
บทบาทในด้านการอำนวยความสะดวกอื่นๆ										
1. จัดเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ที่นักศึกษาฝึกสอนควรรทราบและต้องปฏิบัติ										
2. แนะนำนักเรียนให้รู้จักนักศึกษาฝึกสอนในฐานะครูคนหนึ่งของสถานศึกษา										
3. แนะนำให้นักศึกษาฝึกสอนทราบถึงนโยบายปัญหาและอุปสรรคต่างๆในสถานศึกษา										
4. ทบปะอาจารย์นิเทศก์ทุกครั้งที่อาจารย์นิเทศก์มาถึงสถานศึกษา										
5. ให้การต้อนรับ ในฐานะผู้ร่วมงานที่ทำประโยชน์ให้แก่สถานศึกษา										

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทบาทของอาจารย์ที่เลี้ยง	คาดหวัง					ปฏิบัติจริง				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
6. ให้คำแนะนำช่วยเหลือแก่นักศึกษาฝึกสอนเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในทุกเรื่อง										
7. คอยกระตุ้นและจูงใจให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย										
8. พบปะส่วนตัวกับนักศึกษาฝึกสอนเพื่อสนทนาเรื่องส่วนตัวและการเรียนการสอน										

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่นักศึกษาฝึกสอนพบ
คำชี้แจง โปรดให้รายละเอียดเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่ท่านพบในขณะที่ฝึกสอนในสถานศึกษาที่ออกฝึกสอน ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ปัญหาและอุปสรรคในการเดินทางระหว่างที่พักและสถานที่ฝึกสอน

.....

.....

.....

2. ปัญหาและอุปสรรคของนักศึกษาฝึกสอนกับอาจารย์ที่เลี้ยงในการขอรับคำปรึกษา

.....

.....

.....

3. ปัญหาและอุปสรรคของศึกษาฝึกสอนกับนักเรียนที่รับผิดชอบสอน

.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้